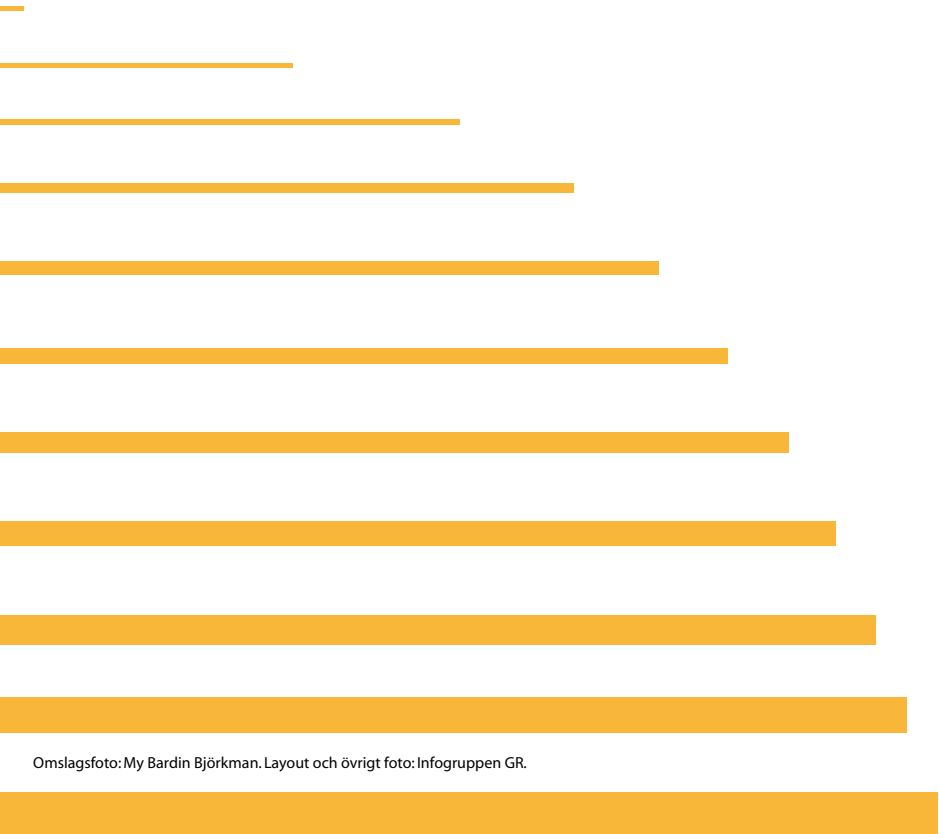

Gryning
vård ab

Årsredovisning 2009

Årsredovisning 2009

OM GRYNING

Styrelseordförande har ordet	4
VD har ordet.....	5
Fakta om Gryning	6
Årets inriktning och viktiga händelser.....	7
Institutionsvård för barn och familjer	9
Institutionsvård för ungdomar	12
Missbrukarvård	15
Öppenvård och lägenhetsboende.....	18
LSS-boende och asylboende	21
Familjehemsvård.....	24
Personalfrågor	27
Kvalitetsrapport.....	30
Grynings målgrupper 2009.....	34

EKONOMI

Förvaltningsberättelse.....	35
Resultaträkning	40
Balansräkning.....	40
Kassaflödesanalys.....	41
Noter och kommentarer	42
Revisionsberättelse	46
Vård dagarnas fördelning per kommun och institution	48
Adresser	54

Styrelseordföranden har ordet

Gryning Vård AB kan nu lägga sitt nionde år till handlingarna. Återigen kan vi konstatera att det varit ett framgångsrikt år. Vi har levererat en bra verksamhet. Vår vision är att Gryning Vård AB ska skapa långsiktig kundtillfredsställelse och medverka till väsentligt förbättrad livskvalitet för människor i behov av stöd.

Det samhällsekonomiska läget till följd av den internationella finansiella turbulensen och lågkonjunkturen har påverkat kommunernas ekonomi. Vi har dock vant oss vid snabba förändringar och stora variationer i efterfrågan. Bolaget satte tidigt in en åtgärdsplan för att möta en eventuell minskad efterfrågan. Trots att det finns några ljuspunkter i den ekonomiska utvecklingen måste vaksamheten inför 2010 och 2011 vara mycket stor.

Bolagets grundläggande värden står fast. Vi står för ett samskapande med kommunerna ”kommunernas Gryning”, kvalitet och resultatfokusering – ”det ska gå bra för människan”.

Med handlingsplanen och att vi värnar om de grundläggande värdena som utgångspunkter har det ekonomiska resultatet även i år blivit positivt för bolaget. Det skapar möjlighet för att fortsätta utveckla nya tjänster tillsammans med kommunerna.

Ambitionen att vara ”kommunernas Gryning” har stärkts. Vår dialog med ägarna har utvecklats genom att ett ägarsamråd inrättats. Där har vi möjlighet att tillsammans

med representanter för ägarna att diskutera och stämma av bolagets strategiska frågor.

Ett av motiven att bilda Gryning var att skapa ett starkt offentligt alternativ som ska verka i konkurrens. I uppdraget ligger också en förväntan att vidareutveckla värden i nära samarbete med kommunerna.

Efter nio års verksamhet kan jag konstatera att Gryning Vård AB lever mycket väl upp till dessa förväntningar.

Göteborg 2010-02-06

Åke Jacobsson
styrelseordförande

VD har ordet

Gryning gick in 2009 med ett bra utgångsläge. Året innan hade vi satsat rejält på kompetens- och kvalitetsfrågor, personalsituationen var stabil och vi hade en ekonomisk plattform som gjorde att bolaget stod starkt inför lågkonjunkturen.

Ändå fanns en oro för hur efterfrågan på våra tjänster skulle påverkas av samhällsekonomin. Gryning är ett bolag som under åren fått vidkännas kraftiga svängningar i beläggning och efterfrågan. Alla tecken tydde på att denna svacka kunde bli djupare och mer långvarig än tidigare.

För att möta nedgången togs en handlingsplan fram redan under våren. När den förväntade nedgången kom hade vi redan dragit i bromsen när det gällde kostnadsutvecklingen. Efter en dramatiskt minskad nedgång under sommaren och hösten ökade efterfrågan lika snabbt i oktober. Och i slutet av året var det i princip fullt på Grynings enheter.

Grynings positiva årsresultat är framför allt ett resultat av kostnadsbesparingar. Men vi är ändå mycket nöjda och känner att vi går stärkta ur krisen. Vi kommer att ha en psykologisk beredskap för nya svackor och iaktta fortsatt försiktighet.

Bolagets ägarförhållanden gör Gryning till en unik organisation i landet. Våra ägare ser ytterligare vinster för de femtio medlemskommunerna med ökat samarbete med Gryning. En sådan fråga är mottagandet av ensam-

kommande flyktingbarn. Många kommuner är för små för att ordna egna boenden och gemensamma lösningar i Grynings regi diskuteras nu på flera håll i länet. Grynings korta beslutsvägar, stabila ekonomi och gedigna erfarenhet av att starta nya verksamheter gör oss till en pålitlig samarbetspartner.

Inom Gryning finns idag ett brett utbud och en mångfacetterad verksamhet. Vi kan dock inte slå oss till ro utan måste fortsätta att följa samhällsutvecklingen och anpassa vårt utbud till nya målgrupper och den senaste kunskapsutvecklingen. En viktig utvecklingsstrategi är att koordinera och tillvarata all den kunskap som finns i bolaget.

Under året har vi för första gången genomfört en liten annonskampanj. Rubrikerna är bland annat "Proffs på problemlösning" och "Engagemang som når fram". I diskussionerna om annonsernas utformning var vi eniga om att detta inte var tomma ord. Professionalitet och engagemang präglar Gryning i varje led. Medarbetare och ledare i Gryning bemästrar dagligen svåra utmaningar i arbetet på ett sätt som gör att vi befäster vårt rykte som en seriös och trovärdig vårdgivare.

Göteborg 2010-03-11
Marianne Forslund
Verkställande direktör

Fakta om Gryning

Ägarförhållanden

Gryning vård AB bildades den 1 juli 2001, då Gryning övertog driftsansvaret för de sociala institutioner som tidigare tillhörde Västra Götalandsregionen respektive Göteborgs kommun. Ägarna utgörs av Göteborgsregionens kommunalförbund, samt kommunalförbunden i Fyrbodals, Sjuhärad och Skaraborg och ägarbildens framgår av nedanstående tabell:

Göteborgsregionens kommunalförbund	54%
Fyrbodals kommunalförbund	17%
Skaraborgs kommunalförbund	17%
Sjuhärads kommunalförbund	12%

Företagets ändamål och verksamhet:

Bolaget har som föremål för sin verksamhet att på samhällsnyttig grund utveckla och tillhandahålla vård-, behandlings-, utrednings- och rådgivningsresurser och att bedriva annan därmed förenlig verksamhet.

Årsstämma, styrelse och VD

Styrelsearbetet kännetecknas av hög personkontinuitet och stort engagemang. Vid årsstämman den 9 juni omvaldes styrelsens ordförande. Två styrelseledamöter avgick och två nya tillsattes. Styrelsen består av tjänstemän med specialkompetens från kommunal verksamhet eller kommunala bolag. I styrelsen ingår även arbetstagarrepresentanter.

Styrelsesammanträden har hållits vid sju tillfällen under året. Därutöver har styrelsen genomfört en särskild styrelsekonferens. En ledande företrädare för ägarna deltog för att beskriva ägarnas förväntningar på Gryning vid

starten och hur dessa har kunnat uppfyllas. Ägarna har en förväntan på att bolaget i kraft av dess storlek skall kunna påverka marknaden positivt vad gäller utbud, kvalitet och prisnivåer.

Kontakterna med ägarna har intensifierats under året genom det nyinrättade ägarrådet, som tillkom i samband med omarbetandet av Grynings styrdokument - bolagsordning, konsortialavtal och ägardirektiv. Ägarrådet skall utgöra ett samrådsorgan för parterna och fungera som forum för informationsutbyte och diskussioner om aktuella händelser som rör bolagets uppdrag och mål, strategiska ekonomiska förhållanden och långsiktiga utveckling. Ägarrådet har samlats vid ett tillfälle under året. Huvudfrågan var avvägningen mellan affärsmässiga hänsynstaganden och att kunna tillhandahålla ett brett utbud även på områden som inte är ekonomiskt lönsamma, men där kommunerna otvetydigt har behov av placeringsmöjligheter.

Under slutet av året intensifierades kontakterna med de fyra kommunalförbunden i samband med att Gryning fick en aktiv roll i frågan om att bistå med boenderesurser inför kommunernas mottagande av ensamkommande asylsökande flyktingbarn. ●

VISION OCH AFFÄRSIDE

Vision

Gryning Vård AB ska skapa långsiktig kundtillfredsställelse och medverka till väsentligt förbättrad livskvalitet för människor i behov av stöd.

Affärsidé

Gryning Vård AB är ett offentligt ägt bolag, vars verksamhet ska utformas så att det, med respekt för den enskildes behov, bidrar till varaktiga förändringar i människors liv. Gryning ska tillhandahålla ett brett, differentierat och kundanpassat vårdutbud. Utvecklingen av verksamheten ska ske i dialog och samverkan med kunderna.

Grynings verksamhet ska vila på samhällsnyttig grund och förena samhällsansvar och ekonomiskt tänkande på ett sätt som vinner uppslutning inom och utom organisationen.

Utformningen av Grynings insatser ska vila på kunskap och beprövad erfarenhet. Detta ska bidra till en verksamhet av hög kvalitet och med god konkurrenskraft.

Genom att vara en seriös, engagerad och professionell vårdgivare och alltid sträva efter att tillmötesgå kundernas behov ska Gryning vara ett självklart förstahandsval.

Årets inriktning och viktiga händelser

Lågkonjunktur och handlingsplan

Vid årets ingång fanns en oro för hur krisen i samhälls-ekonomi skulle påverka Gryning. Signalerna från kommunerna om stor återhållsamhet när det gällde köp av extern vård var entydiga. Trots att beläggningssituationen i bolaget var fortsatt stabil under årets första månader, togs en handlingsplan fram för att skärpa framförhållningen inför den befarade nedgången. Alla enheter fick uppdraget att utarbeta ett åtgärdsprogram för att möta en minskad beläggning på 10 procent, vilket inte ansågs uteslutet. Målet var att genom mobilisering av ledare och medarbetare i Gryning kunna hantera omställningar tidigt och därigenom undvika drastiska nedskärningar eller avvecklingar.

Under sommaren inträdde den förväntade nedgången i efterfrågan, vilket kulminerade under tidig höst med osedvanligt många lediga platser. Oron ökade och fokus låg på att genomföra kostnadsbesparingar parallellt med aktiva marknadsföringsåtgärder. I månadsskiftet september och oktober inträdde en ny markant förändring, telefonerna började ringa och beläggningen ökade snabbt. Hösten avslutades med hög efterfrågan och december blev årets bästa månad vad gäller omsättning.

Det är viktigt att betona att bland bolagets enheter finns en stor spridning mellan enheter som hade jämn och hög efterfrågan under hela året, och enheter som drabbades särskilt hårt av efterfrågeminuskningar. Generellt kan sägas att barn- och familjeenheter varit utsatta för de kraftigaste efterfrågevängningarna.

Kostnadsbesparingar gav positivt årsresultat

När delårsbokslutet sammanställdes i september prognostiserade bolaget ett nollresultat. Det positiva årsresultatet på 17,4 mkr var därför överraskande bra. Även om omsättningen ökat mot året innan, så är det framför allt kostnadsbesparingar i förhållande till budget som förklarar utfallet. Den enskilt viktigaste faktorn var att de sociala avgifterna minskade markant. Att det fanns en marginal i de sociala avgifterna var känt, men bufferten var större än beräknat. Vakanthållande av tjänster på enheter med låg beläggning är en annan förklaring till kostnadsbesparingarna. Bolaget har även reducerat kostnaderna för transporter, övertid, kurser och konferenser.

Flexibelt användande av bolagets resurser

Vi vet inte om socialtjänsten valt Gryning före andra vårdgivare. Genom fjolårets omvärldsanalys vet vi dock att uppdragsgivarna uppskattar Grynings lyhördhet mot kommunernas önskemål och klienternas behov. Detta har varit en styrka i nedgången. Genom intern samordning, hög följsamhet och god problemlösningsförmåga har Gryning kunnat klara svåra placeringsärenden. Samtidigt har vi kunnat använda bolagets resurser optimalt och minska den ekonomiska sårbarheten. Placeringsfunktionen har haft en nyckelroll i detta arbete och innebär ett mervärde för kommunerna.

Strategiska utvecklingsfrågor under året:

Gryning har trots lågkonjunkturen inte behövt avveckla någon enhet under året. Vi har inte heller startat någon ny verksamhet. I april månad flyttade Claesborg in i nya lo-

kaler och i samband härmed ändrades tillståndet från HVB till särskilt boende enligt LSS. Vid halvårsskiftet skedde en sammanslagning av Boda och Hässlehem i Borås i syfte att samordna resurserna och ytterligare bredda utbudet. Under hösten samorganiserades de tre familjehemsenheterna med en gemensam chef, för att kunna möjliggöra fortsatt metodutveckling och tillväxt inom ett område som har stabil och hög efterfrågan.

Flera abonnemangsfinansierade enheter har under året omförhandlat sina avtal. Detta gäller MST Göteborg, som ingått ett nytt treårsavtal med 12 stadsdelar. Nya abonnemangsavtal har även upprättats med Göteborgs stad avseende Göteteamet, Lärjeholm och jourplatserna på Lilla Torp. Den nya avtalskonstruktionen innebär att abonnemangsinträden minskar, vilket gör att både Göteteamet och Lärjeholm måste sälja platser till andra kommuner. För Lilla Torp har den minskade abonnemangsetsättningen lett till en neddragning av antalet jourplatser med viss personalreducering som följd.

Under andra halvåret har frågan om ensamkommande asylsökande barn varit högaktuell för både kommuner och Gryning. Att kommunerna kan ha nytta av Gryning för att lösa en svår och tidspressad uppgift, stärker bolagets ställning bland ägarna. Mira i Alingsås har under året utvecklat en stark position som nätverks- och kunskapscentrum i asylfrågor både för kommuner och internt i Gryning. I december omstrukturerades tre behandlingsplatser på Delsjötorp till sju transitplatser för ensamkommande flyktingbarn. Diskussionerna om att starta boenden för fler kommunkonstellationer i länet kommer att intensifieras under våren.

Synnerligen stabil personalsituation

Under flera år har personalsituationen i Gryning kännetecknats av stabilitet. Detta präglar även 2009 och olika nyckeltal fortsätter att utvecklas i positiv riktning, trots den ekonomiska krisen. Personalomsättning och sjukfrånvaro har reducerats ytterligare, liksom tillbudsansmälningar rörande hot och våld. Under 2009 har kostnaderna för kurser och konferenser minskat något. Gryning ser personalens kompetensutveckling som en viktig investering för framtiden, men mot bakgrund av tidigare års stora satsningar var det möjligt att avsätta något mindre resurser. I längden är dock kompetensutveckling och spetsutbildningar nödvändigt för att behålla Grynings konkurrenskraft. Att dra in på handledning har aldrig varit aktuellt då detta bedöms som viktigt för både arbetsmiljö och behandlingskvalitet.

Systematisk omvärldsanalys

Under året genomfördes en omfattande omvärldsanalys som dokumenterades i en särskild rapport och diskuterades med styrelse, ägare och bolagets chefer. I omvärldsanalysen tillfrågades bland annat politiker, tjänstemän, samverkanspartners, myndigheter, forskare och företrädare för upphandlingsenheter om sin syn på socialtjänstens framtida behov av insatser.

I intervjuerna framkom att Gryning har en mycket stark ställning och att det finns ett stort värde för ägarkommunerna att samarbeta med Gryning i olika frågor.

Ytterligare verktyg i kvalitetssystemet

Under året har klientuppföljningssystemet EVIDUR® implementerats på samtliga barn- och familjeenheter och två tonårsenheter. Detta är ett skattningsinstrument som är uppbyggt utifrån BBIC:s livsområden och som har utvecklats inom bolaget. EVIDUR® speglar helt och hållet klientens uppfattning och ger en tydlig indikation på om våra klienter upplever att de är delaktiga i sin behandling/utredning på Grynings olika enheter.

Kvalitet är mycket mer än kvalitetssystem. Det är minst lika viktigt med bemanning, erfaren och välutbildad perso-

nal, gemensam värdegrund samt ett etiskt förhållningssätt till klienter och anhöriga. De som anlitar Gryning räknar med en hög och jämn kvalitet i Gryning.

Klienternas säkerhet och delaktighet

Två dödsfall inträffade under året, där de berörda ungdomarna hade viss koppling till Grynings enheter. Inte i något av fallen har kritik riktats mot Gryning, men dödsfallen har ändå lämnat djupa spår. Samtidigt har händelserna visat att Gryning har förmåga att hantera kritiska händelser på ett professionellt sätt.

Frågor rörande barns och ungdomars säkerhet och delaktighet kommer att ha hög prioritet hos den nya tillsynsenheten vid Socialstyrelsen. Bolaget har under året reviderat rutinerna rörande intern anmälningsplikt för klagomål, polisanmälningar och missförhållanden. Grynings rutiner är därmed anpassade till de nya bestämmelserna i Lex Sarah, som träder i kraft vid kommande årsskifte. Vi ser positivt på den utökade tillsynen, som kommer att gagna bolag med hög kvalitetsprofil.

Placerade barns skolgång

Under året har forskning presenterats som visar att bristande skolgång ökar risken för en rad problem i vuxenlivet, såsom psykisk ohälsa, kriminalitet, missbruk och långvarigt bidragsberoende. Att satsa på placerade barns skolundervisning är kanske det bästa sättet att ge dem en bra start i livet. Skolinspektionen, som inrättades 2008, har under året genomfört tillsynsbesök på alla HVB i landet som driver egen skola, däribland Hagen och Lilla Torp. Den kritik som riktas mot Hagen och Lilla Torp i tillsynsrapporten är förhållandevis mild, men skolfrågor kommer att få stort utrymme i Grynings fortsatta utvecklingsarbete.

Ökad marknadsföring i vid bemärkelse

Gryning har haft en försiktig hållning när det gäller kostnader för marknadsföring i traditionell bemärkelse. Under 2009 har bolaget satsat något mer på att finnas med på olika internetsidor, annonsering med mera. Det

viktigaste har dock varit att Grynings verksamheter blivit mer aktiva i sina kundkontakter. Många enheter har ordnat utbildningar, dit man bjudit in socialtjänstens handläggare för att lyssna på duktiga föreläsare. Dessa erbjudanden uppskattas av socialtjänsten och utvecklar relationerna till våra uppdragsgivare. ●

Institutionsvård för barn och familjer

Gryning har åtta behandlingshem med boende för familjer och/eller barn. Som komplement till heldygnsvården tillhandahåller flera av institutionerna öppen- och eftervårdsinsatser i olika former samt platser i jourhem. Under 2009 skedde en sammanslagning av Boda Familjecentrum och Hässlehem. Samorganiseringen av verksamheterna innebär att verksamhetsområdet har ett utökad platsantal och utbud. I övrigt motsvarade volymen vad som gällde under 2008.

Enhet	Ort	Antal tjänster	Antal inskrivna	Resultat 2009	Resultat 2008
Birkahemmet	Göteborg	24,46	101	1 967	3 212
Bryggan	Göteborg	13,44	127	372	-64
Trollbacken	Kungälv	18,75	70	1 458	2 246
Solsidan	Skara	18,63	43	2 097	260
Kristinedal	Åmål	21	20	-1 579	-597
Boda FC	Borås	25	152	4 423	2 172
FC Göteborg	Göteborg	21,5	123	618	91
FC Fyrbodalen	Vänersborg	19,85	111	-473	-495
TOTALT		162,63	747	8 883	6 825

Ekonomiskt resultat

Efterfrågan på platser inom Barn och familjeenheterna har varierat kraftigt under året. Resultatet under inledningen av året var förhållandevis positivt varefter det kom en längre period med ovanligt många lediga platser. Året avslutades dock med hög efterfrågan och god beläggning. Det sammantagna ekonomiska resultatet under 2009 för ovanstående enheter är ett överskott på 8 950 tkr vilket är en resultatförbättring med 2 187 tkr jämfört med året

innan. Intäkterna är lägre än budget och det positiva resultatet har således uppnåtts genom omfattande besparingar på kostnadssidan.

Metod- och verksamhetsutveckling

Eftersom efterfrågan rörande olika målgrupper och uppdrag varierar över tid pågår ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att öka enheternas flexibilitet. Syftet är att ytterligare förbättra förutsättningarna att på ett följsamt

sätt kunna möta kommunernas behov. För att verksamheterna skall klara av särskilt krävande uppdrag är det av stor betydelse att det finns möjligheter att organisera samverkande insatser och så kallade vårdflötar. Under 2009 finns det åtskilliga exempel på hur uppdrag blivit möjliga att fullfölja tack vare ett väl utvecklat samarbete mellan enheter som kan erbjuda olika typer av insatser.

Verksamheterna har under året fortsatt arbetet med att utveckla och implementera evidens- och forskningsbaserade metoder. En skriftlig manual, ett ramverk, för en behandlingsmodell har framarbetats i samarbete med Ulf Axberg, fil. dr. vid Göteborgs universitet. Modellen används framgångsrikt inom öppenvården vid Familjecentrum Fyrbodalen och ett arbete för att implementera metoden inom andra verksamheter har inletts. Vidare har ett underlag för gemensamma grundprinciper för utredningsarbete vid bolagets verksamheter i enlighet med BBIC framarbetats. Ett utvecklingsarbete rörande användandet ASQ som är ett verktyg för anknytningskattning har påbörjats. Ett delvis nytt inslag i verksamheternas utbud är att Birkahemmet kostnadsfritt bjudit in till seminarier med kvalificerade föreläsare. Bedömningen är att detta är en typ av erbjudande till kommunerna som kan utvecklas ytterligare framöver.

Kvalitet och resultat

Sammanlagt har 176 kundenkäter rörande barn- och familjeenheternas insatser besvarats av socialtjänsten. På en tiogradig skala ligger det genomsnittliga värdet på 9,0 vilket innebär en marginell sänkning jämfört med föregående år (9,1), men fortfarande ett högt värde.

Utvärderingssystemet Evidur® har implementerats

under året vilket innebär att barn- och familjenheterna nu har ett instrument som kan mäta effekt och resultat av verksamheternas insatser. Utvecklingsarbetet har utfallit väl även om några enheter ännu inte har använt verktyget i full utsträckning. Om man bortser från en enhet som av olika skäl inte haft möjlighet att kontinuerligt genomföra skattningar ligger andelen genomförda utskrivningsskattningar på i genomsnitt 87 procent. Hos de enheter som uppgivit resultat avseende genomsnittlig förbättring varierar utfallet mellan 4,7 och 6,2 på en tiogradig skala. Målsättningen inför 2010 är ett genomsnittligt värde om 5,0.

De tillsynsrapporter som har inkommit under året har varit positiva eller mycket positiva.

Enhetspresentationer

BIRKAHEMMET

Behandlingshemmets målgrupp är familjer med spädbarn och gravida föräldrar. Dessutom kan enheten ta emot barn, 0-3 år, i kontrakterade jourhem. Efterfrågan och beläggningen på institutionens platser har huvudsakligen varit god under året men en kraftig nedgång kunde noteras under inledningen av hösten. Beläggningen inom jourhemsverksamheten har varit mycket låg vilket både förklaras av låg efterfrågan och få tillgängliga platser eftersom kontrakteringen av två familjer avslutades under året. Den sammantagna omsättningen minskade jämfört med 2008 i första hand beroende på den låga prestationen vid jourhemsverksamheten. Birkahemmet redovisar dock även under 2009 ett förhållandevis stort överskott.

BRYGGAN

Bryggan tar emot barn i åldern 1-12 år samt familjer i behov av akutplacering. Efterfrågan har varit högre än normalt. Antalet inskrivna individer uppgår till 127 vilket är fler än vad enheten haft tidigare under något år. Liksom under 2008 rör en förhållandevis stor andel (41%) av ärendena misstanke om barnmisshandel. Bryggans verksamhet finansieras till största delen genom abonnemangsavtal med Göteborgs stad. Antalet sålda vårddyggn till övriga kom-

muner var under 2008 något lägre än vad som budgeterats. Beroende på lägre kostnader än budget kan verksamheten dock redovisa ett positivt resultat.

FAMILJECENTRUM FYRBODAL

Institutionens målgrupp är familjer och barn i åldern 0-12 år samt gravida kvinnor. Öppenvårdsteam och jourhem kan även ta emot uppdrag rörande ungdomar. Liksom vid de flesta övriga verksamheter har beläggningen tidvis varit låg eller mycket låg under 2009. Detta gäller såväl enhetens heldygnsvård som öppenvård. De lägre intäkterna har i hög grad kunnat kompenseras med lägre kostnader där i första hand vakanshållande av flera tjänster har bidragit till besparingar. Inför 2010 har bemanningen minskats med 4,75 tjänster i syfte att anpassa verksamhetens volym till rådande efterfrågan. Tack vare en stark återhämtning under årets sista månader uppvisar enheten ett relativt begränsat underskott.

FAMILJECENTRUM GÖTEBORG

Enhetsen erbjuder heldygnsvård för barn 0-12 år, samt jourhem, öppenvård och lägenhetsboende för ungdomar och familjer. Efterfrågan har varierat under året vilket framförallt gäller heldygnsvården vid Villan som periodvis hade mycket låg beläggning. Detta kompenseras dock av god beläggning vid enhetens lägenhetsboende, jourhemsverksamhet och öppenvård. Enhetsen har under året arbetat med att utveckla manualbaserad metodik. Bl.a. har personal deltagit i utbildning när det gäller ASQ och medverkat i framtagandet av en gemensam manual för utredningsarbete i Gryning. Omsättningen ökade markant jämfört med föregående år och enheten uppvisar ett positivt resultat.

BODA FAMILJECENTRUM – HÄSSLEHEM

Den 1 juli 2009 skedde en sammanslagning av Boda Familjecentrum och Hässlehem. Enhetsen har därmed ett brett utbud som inrymmer lägenhetsboende för ungdomar och familjer, öppenvård och jourhem samt heldygnsvård för familjer och barn. Efterfrågan och beläggning har varit mycket god under hela året och sammanlagt har

enhetens olika delar arbetat med 75 ärenden. En stor del av placeringarna inom heldygnsvården har rört asylsökande flyktingfamiljer. Omsättningen ökade med ca 2,5 mkr jämfört med 2008 och enheten redovisar ett större ekonomiskt överskott.

KRISTINEDAL

Kristinedal tar emot ensamplacering av barn i åldern 7-14 år samt familjer. Beläggningen var under perioden januari-augusti mycket svag. Detta gäller inte minst enhetens familjeavdelning som under flera månader helt saknade placeringar. Efterfrågan ökade markant under hösten och sett till hela året ökade antalet förfrågningar jämfört med 2008. Året har delvis präglats av ett antal mycket resurskrävande placeringar vilket också medfört att möjligheterna till besparingar på kostnadssidan har varit begränsade. Till följd av den låga prestationen under del av året sjönk omsättningen jämfört med föregående år och institutionen redovisar ett förhållandevis kraftigt underskott.

SOLSIDAN

Enhetsen målgrupp är barn i åldern 0-12 år och familjer. Efterfrågan och beläggning har varit god under större delen av 2009. Det utvecklingsarbete som genomförts under året innebär bl.a. att enhetens båda avdelningar används mer flexibelt och att ledningsorganisationen förändrats. Detta innebär att verksamhetens effektivitet och kvalitet har förbättrats ytterligare. En stor andel av de ärenden som tagits emot under året rör familjer som befinner sig i asylprocessen. Omsättningen ökade med 10 procent jämfört 2008. Solsidan uppvisar ett positivt resultat för året.

TROLLBACKEN

Trollbacken riktar sig till barn i åldern 0-12 år samt familjer. Enhetsen har haft relativt svag beläggning under året. Detta beror dels på låg efterfrågan rörande ensamplacering av barn dels på att verksamheten emellanåt inte kunnat ta emot nya placeringar med anledning av att avdelningarna haft flera resurskrävande ärenden. I syfte att öka verksamhetens följsamhet i förhållande till efterfrågan och yt-

terligare förbättra förutsättningarna att kunna genomföra uppdrag gällande barn och familjer som har särskilt omfattande behov har ett utvecklingsarbete inletts som kommer att fortsätta under 2010. Omsättningen är lägre än vad som budgeterats men tack vare besparingar på kostnadssidan kan Trollbacken uppvisa ett ekonomiskt överskott för året.

Det kommande året

Generellt kan liksom tidigare konstateras att barn och familjeenheterna har en kraftig dominans på marknaden avseende heldygnsvård och att det därmed sannolikt inte finns förutsättningar för en utökning av verksamheten. Utvecklingsarbetet bör därför inriktas på att ytterligare förtydliga profilen och öka kompetensen inom heldygnsvården samtidigt som andra delar av utbudet kan utökas. Exempelvis kan det gälla jourhem, särskilda familjehem samt olika typer av konsultativa tjänster.

Från kommunerna kommer signaler om en fortsatt svag ekonomi varför det finns anledning till fortsatt beredskap för att kunna möta en eventuell nedgång i efterfrågan. Det handlar således om att verksamheterna även under 2010 behöver vara beredda på att på kort varsel kunna genomföra anpassningar och besparingar. Utvecklingsarbetet skall även fortsättningsvis inriktas på att förtydliga och successivt förändra enheternas utbud i förhållande till vad som efterfrågas. Det är vidare av stor betydelse att barn och familjeenheterna ytterligare kan förbättra förutsättningarna för att kunna ta emot särskilt svåra uppdrag, t.ex. barn med kraftigt utagerande beteende. Sannolikt finns det också en utvecklingspotential då det gäller behandlingsinsatser med korttidsplacering i familjer, så kallade behandlingsfamiljehem, vilket dock skall samordnas med utvecklingsplanerna inom bolaget i övrigt. ●

Kristinedal – en verksamhet med många möjligheter

KRISTINEDAL BILDAR NÄSTAN en egen liten by uppe i de Dalsländska skogarna. Närmsta ort är Fengersfors som ligger ett par mil från Åmål. Egentligen heter stället Fröskog, förtydligar Ingela Knape, enhetschef på Kristinedal sedan 2007, och det finns mycket historia bakom de här byggnaderna.

–För mer än hundra år sedan startade en pastor Hedberg ett hem här för barn som for illa. Han ville ge dem en bättre start i livet. Pengar till verksamheten fick pastorn in genom olika sponsorer, till exempel Posten och Telegrafverket. Därför har byggnader här namn som Poststugan och Telegrafan, berättar Ingela. Men vi har också ett hus som kallas ”Lizzie”, möjligtvis namnet på en privat donator.

Att de har så många olika byggnader här skapar massor av möjligheter och en flexibilitet som många institutioner saknar.

–Vi kan ta emot stora familjer med många barn och anhöriga på besök kan lätt få en plats att sova över på.

På Kristinedal finns en familjeavdelning för 2-3 familjer och en barnverksamhet för åtta barn i åldrarna 7 till 14. De tar också emot specialuppdrag där man erbjuder boende i en helt egen enhet med egen personal för en enda person.

–Miljön här erbjuder massor av aktiviteter för de boende. Vi har en egen strand med brygga, båt och sjöstuga. En fotbollsplan och på vintern har vi egen skidbacke med lift. Och den gamla skolan med en komplett gymnasal på andra våningen och träslöjd och bastu på första våningen. Här finns också biljardbord och musikrum med många instrument. Klassrummen med grupperum finns kvar men vi bedriver ingen skolverksamhet idag.

–Vi tar emot barn som många kan uppleva som mycket svåra! Det som kännetecknar oss i vår kontakt med barnen och det som ska prägla verksamheten kan sammanfattas i fem begrepp; omtanke, samarbete, meningsfullhet, flexibilitet och struktur. Vi vill få till stånd ett samarbete och

det kräver delaktighet. Människorna som är här befinner sig i en kris i livet, många upplever ett inre kaos. Många har varit med om en mängd olika insatser innan de kom hit.

På Kristinedal använder man sig av ett miljöterapeutiskt organisations- och arbetssätt. Miljöterapi betonar vikten av att skapa tydliga och förutsägbara strukturer vilket ger de inskrivna trygghet och förutsättningar för att utveckla stabila relationer. Andra metoder och förhållningssätt som används har namn som KASAM och REpulse.

–KASAM handlar om att skapa sammanhang och begriplighet i tillvaron. REpulse ska ge redskap för individen att nå fram till och sätta ord på sina egna känslor. Men vi tonar gärna ner metodpratandet, säger Ingela. Här har vi tid, tålmod och uthållighet.

På Kristinedal arbetar cirka 20 personer. Vilket innebär en hög personaltäthet.

–Det viktigaste för personalen är att man är medveten om vilka processer man sätter igång, inte bara hos de boende utan också hos sig själva. Kön fördelningen är ganska jämn här, men jag tycker inte könet har så stor betydelse utan det är de personliga egenskaperna som avgör!

Kan du säga något om framtiden?

–Det förs diskussioner med kommunerna om att ett boende för ensamkommande flyktingbarn skulle kunna bli en del av Kristinedal i framtiden, men ingenting är klart. Här finns möjligheter inte minst lokalmässigt att utöka verksamheten, och detta utan att behöva ändra på den verksamhet som redan finns här. ●

Enhetschefen på Kristinedal, Ingela Knape.

Institutionsvård för ungdomar

Gryning vård hade under 2009 elva HVB-hem som riktar sig till ungdomar från 12 år och uppåt. Det är en minskning i antal jämfört med 2008 beroende på att Claesborg under året övergått från HVB-hem till särskilt boende enligt LSS. Av de elva institutionerna är två akutenheter, Vilgot i Skara och Lilla Torp i Göteborg. Vidare finns två HVB som bara riktar sig till flickor, Eriksdal och Tallbacken, medan övriga tar emot båda könen. Det finns tre behandlingshem som arbetar med manualbaserad korttidsbehandling enligt metoden MSMT. Övriga enheter riktar sig mot ungdomar med behov av länge behandlingstid.

Enhet	Ort	Antal tjänster	Antal inskrivna	Resultat 2009	Resultat 2008
Lilla Torp	Göteborg	29,48	195	-982	-175
Hagen	Kullavik	24,9	31	-1 655	-1 802
Bergiusgården	Ljungskile	11	18	-82	831
Lillgården	Göteborg	8,5	10	685	431
Vilgot	Skara	15,07	68	642	738
Eriksdal	Skövde	8,75	11	189	622
Tallbacken	Skövde	11,55	16	135	110
Delsjötorp	Göteborg	10,25	20	-1 449	-193
Sparregården	Vänersborg	12	31	1 482	677
Snäppan	Trollhättan	8	6	665	-617
Ramnås	Borås	11	34	594	383
TOTALT		150,5	440	224	1 005

Ekonomiskt resultat

De 11 ungdomsinstitutionerna redovisar ett positivt ekonomiskt resultat med 224 tkr. Sju av enheterna gör positiva resultat och fyra redovisar underskott. De tre enheter som

uppvisar större underskott 2009 är Hagen, Delsjötorp och Lilla Torp. Av det totala resultatet för ungdomsinstitutionerna utgör ca -1,2 mkr engångskostnader för lokalrenovering vid Hagen och framför allt Lilla Torp.

Metod- och verksamhetsutveckling

Under 2009 har ungdomsinstitutionerna fokuserat på att kompetenshöja sitt familjearbete. Flera satsningar har genomförts med utbildningar i bland annat systemteori, FFT (funktionell familjeterapi) och familjeterapi.

Ett annat viktigt område där ett utvecklingsarbete genomförts är utveckling av metoder för att öka ungdomarnas delaktighet och säkerhet i vården. Detta är ett område som kommer att stå i fokus för den nya tillsynsenheten vid Socialstyrelsen.

Under året har Snäppan fortsatt sin specialisering mot en ungdomsgrupp med psykiatrisk problematik. Vid Delsjötorp skedde i december en verksamhetsförändring då halva enheten övergick från behandling till mottagande av ensamkommande flyktingbarn.

Kvalitet och resultat

Länsstyrelse eller kommun har under året gjort tillsyn vid flertalet av enheterna. Samtliga har fått positiva omdömen. Inga tillsynsärenden har aktualiserats vid ungdomsinstitutionerna under året.

Till ungdomsinstitutionerna har det totalt kommit in 161 kundenkäter. Medelvärde i kundernas omdömen är 8,3 på en tiogradig skala.

På ungdomsenheterna används ADAD för uppföljning av vården. Under året har 148 inskrivningsintervjuer, 112 utskrivningsintervjuer och 38 uppföljningsintervjuer genomförts.

Av totalt 249 utskrivningar inom ungdomsinstitutionerna var 29 (12 %) oplanerade vilket får anses vara ett mycket

gott resultat. 2007 var 20 procent av utskrivningarna oplanerade, motsvarande siffra 2008 var 15 procent och en ytterligare sänkning kan således noteras under 2009.

Enhetspresentationer

BERGIUSGÅRDEN

Bergiusgården i Ljungskile arbetar med MSMT, en manualbaserad korttidsbehandling. Enheten, vars målgrupp är ungdomar 12-17 år, präglas av god struktur och hög servicenivå till klienter och kunder. Samarbetet med den kommunala skolan fungerar mycket bra och de inskrivna kan erbjudas skolgång i en närliggande skola. Under året har en kompetenssatsning skett med utbildningar i bland annat familjeterapi. Efter flera år med mycket hög beläggning och positiva ekonomiska resultat redovisas 2010 ett mindre underskott som följd av minskad efterfrågan under sommar och höst samt minskad försäljning av eftervård. 18 ungdomar har varit inskrivna under 2009.

DELSJÖTORP

Delsjötorp är ett behandlingshem beläget i Göteborg för flickor och pojkar 16-21 år. Delsjötorp kan erbjuda både kollektiv boendeenhet och lägenheter. Delsjötorp har ett nära samarbete med Lillgården och Resursteamet och delar bl.a ledningsfunktioner. Delsjötorp har möjlighet att ordna skolgång för ungdomar på Lilla Torps pedagogiska enhet. Under slutet av 2009 ställdes delar av verksamheten om för att kunna ta emot transitplaceringar. Delsjötorp har för 2009 ett större underskott.

ERIKSDAL

Eriksdal är en behandlingsenhet enbart för flickor med 5 platser. Det är vanligt att flickorna på Eriksdal har ett självdestruktivt beteende och att det finns en övergreppsproblematik. Det är vanligt med längre behandlingstider på Eriksdal. Det är den mindre institutionen och kunskapen om svår problematik som gör verksamheten efterfrågad. Eriksdal får genomgående ett gott betyg av uppdragsgivarna. Eriksdal gjorde under 2009 ett överskott.

LILLA TORP

Lilla Torps verksamhet innefattar akutuppdrag och akututredning riktade till ungdomar 12-21 år. Under 2009 har 195 ungdomar varit inskrivna. Mängden individer kräver tydlig struktur och samtidigt stor lyhördhet för att tillgodose såväl Socialtjänstens som ungdomarnas behov. Under det gångna året har Lilla Torp arbetat för att utveckla tillgänglighet och samverkan ytterligare både internt inom Gryning och externt gentemot Socialtjänsten. Enheten har trots stor genomströmning ett högt resultat i kundenkäten med ett medel på 8,6. Ekonomiskt redovisas ett större underskott som övervägande orsakats av stora kostnader för reparationer av lokaler.

LILLGÅRDEN

Lillgården tar emot ungdomar för längre tids behandling. Lillgårdens tjänster är mycket efterfrågade. Lillgården arbetar individuellt med familjearbete och aktivt med att göra ungdomar delaktiga och medvetna i sin egen behandling. Lillgården har tillgång till en psykiatrikonsult. Ett samarbete finns mellan Lillgården, Delsjötorp och Resursteamet. Förutom att ledningstjänster delas görs gemensamma intagningsmöten vilket uppskattas av socialtjänsten. Ett samarbete finns med pedagogiska enheten på Lilla Torp. Lillgården hade under 2009 ett överskott.

HAGEN

Hagen består av två avdelningar med 11 platser för barn i åldrarna 9-17 år varav den ena avdelningen, Överhuset, arbetar med MSMT. Vid verksamheten finns även en integrerad skolenhet. Under året har hela personalgruppen utbildats i FFT. Enheten har vidare arbetat fokuserat med metodutveckling och har lyckats att kraftigt reducera antalet våldsincidenter på avdelning Nederhuset, vilket varit ett stort problem under tidigare år. Hagen redovisar 2009 ett större negativt resultat. Underskottet ackumulerades främst under sommar och tidig höst då beläggning och efterfrågan sjönk kraftigt. 31 ungdomar har varit placerade 2009.

RAMNÅS

Ramnås behandlingshem i Borås arbetar med MSMT. Målgruppen är ungdomar i åldrarna 13-17 år. Ramnås är den av de tre MSMT enheterna som tydligast fokuserat på att utveckla sitt familje- och nätverksarbete. Det gångna året har hela personalgruppen vidareutbildats i systemiskt arbete för att ytterligare förstärka profilen. Under 2009 har Ramnås tagit emot 34 ungdomar. Efterfrågan har varit hög och jämn och enheten redovisar ett ekonomiskt överskott.

SNÄPPAN

Snäppan är i en omställningsfas som innebär att målgruppen förändras mot ungdomar med mer komplex psykiatrisk problematik. Verksamheten skall utökas från 4 till 6 platser så fort lokalfrågan är löst. Snäppan arbetar nära skolan i sitt behandlingsarbete. Snäppan vänder sig till pojkar och flickor i tonåren. Under 2009 har beläggningen varit 100 procent på Snäppan. Snäppan får mycket goda omdömen från kunder. Snäppan gör ett ekonomiskt överskott för 2009.

SPARREGÅRDEN

Sparregården består av en kollektiv boendeenhet och en lägenhetsdel, Ovandalen. Sparregården tar både utrednings- och behandlingsuppdrag. En egen skola finns knuten till verksamheten men har Vänersborgs kommun som huvudman. Sparregården har allt mer tagit emot placeringar i samarbetet med barnpsykiatrin. Under 2009 har Sparregårdens platser varit mycket efterfrågade och beläggningen hög vilket lett till att verksamheten gjort ett gott ekonomiskt resultat för 2009.

TALLBACKEN

Tallbacken är en behandlingsverksamhet enbart för flickor. Tallbacken utvecklar arbetet med MBT (mentaliseringbaserad terapi). Tallbacken har förutom institutionsplatser en lägenhetsverksamhet. Tallbacken har fortsatt att fokusera på ungdomars psykiska ohälsa då målgruppen har en komplex problematik med behov av individanpassad

behandling. Tallbackens ekonomiska resultat 2009 är ett mindre överskott.

VILGOT

Enheten arbetar på uppdrag av Socialtjänsten med akutverksamhet och utredningar riktade till flickor och pojkar i åldrarna 12-18 år med en väl utvecklad miljöterapi som bas. Enheten har under året arbetat för att tydliggöra utredningarna och utveckla dem ytterligare ur ett systemiskt perspektiv vilket bland annat inneburit att personalen har utbildat sig i familjeterapi. Vilgot har under många år haft en jämn och hög beläggning. Trots att efterfrågan sjönk under sommaren och tidig höst redovisar Vilgot 2009 ett positivt ekonomiskt resultat. 51 ungdomar har varit inskrivna under året.

Det kommande året

Lågkonjunkturen slog inte så hårt mot Grynings ungdomsenheter som befarades vid årets ingång. Även under inledningen av 2010 är beläggningen hög. Trots detta finns skäl till fortsatt beredskap för efterfrågesvackor.

Bedömningen är att samtliga enheter har en tydlig profil och riktar sig mot målgrupper där det finns stora behov. Vår bedömning är att platser för ungdomar som uppvisar självskadebeteende, psykisk problematik eller är utagerande och våldsamma kommer att vara fortsatt efterfrågade. Ett frågetecken finns när det gäller vårdtiderna. Tidigare har kommunerna strävat efter allt kortare vårdtider, denna trend bröts under fjolåret.

En särskild satsning kommer att ske under 2010 vid Snäppan. Utvecklingsarbetet mot en målgrupp som uppvisar svår psykiatrisk problematik kommer att fortsätta genom stora utbildningssatsningar för personalen och sökande efter nya mer ändamålsenliga lokaler.

Vid Delsjötorp pågår en omställning mot mottagande av ensamkommande asylsökande ungdomar. Hagen har under fjolåret varit föremål för en översyn. Trots att skolan som är mycket välfungerande, bidrar den starkt till enhetens kraftiga underskott. Diskussioner kommer att föras med Kungsbacka kommun om ett övertagande av skolan. ●

Vill hitta nya verktyg för samspel

RAMNÅS ÄR ETT utrednings- och behandlingshem för ungdomar med beteendeproblem, till exempel kriminalitet, våldstenden- ser och skolk. Hemmet ligger vackert på en kulle med utsikt över Ramnasjön inte långt från Borås centrum.

–Det är en kvalitativ placering, för det mesta av behandlingen här sker i samverkan med omvärlden, skolan, arbetslivet eller föreningslivet. Då är det en fördel med korta avstånd, säger Katarina Wennersten som är enhetschef.

Ramnås vill hitta nya verktyg för samspel. Det gäller att motarbeta negativa beteenden och motivera till förändring både hos ungdomarna och föräldrarna. Föräldrarna kan ha haft svårt att sätta upp gränser eller varit för inkonsekventa. En säger si och den andre så.

–Sedan gäller det att bygga på det positiva som ändå finns i familjen och hos ungdomen. Även om de är stökiga och strular så finns det mycket gott att ta vara på, menar Katarina.

Vi jobbar mycket med nätverket kring den unge, i skolan eller i fritidsaktiviteterna. De som inte gått ut nian försöker vi få att klara av detta. Men det gäller att sätta realistiska mål. Från att inte ha varit i skolan på en hel termin är det stort steg att bara klara av några dagar i sträck.

Flera av ungdomarna är ute i arbetslivet, på praktik eller i ett riktigt jobb. Ramnås har bra kontakter i Borås hos företag som är villiga att ställa upp. Det är väldigt viktigt att ge ungdomarna ett vettigt innehåll på dagen och en fast struktur.

–Vi har bra kontakt med flera idrottsföreningar. Flera

Katarina Wennersten, enhetschef på Ramnås.

av våra ungdomar har tidigare sysslat med någon typ av idrott och då kan man försöka väcka det intresset på nytt, exempelvis spela fotboll eller styrketräna. Många är också intresserade av att hålla kroppen i form och det är något att ta fasta på i rehabiliteringen.

–Vi sätter upp veckovisa mål. De får exempelvis träna sig i att säga nej, att säga nej till de antisociala kompisarna och ja till prosociala. De får även träna sig i att bo hemma. Vi jobbar konkret och i mycket små steg. Så man ser ganska snabbt förbättringar här, tycker Katarina.

Här finns sju platser och tillgång till en lägenhet där någon ungdom kan få bo under behandlingstiden. Vårdtiden här varierar mellan 3 till 6 månader.

Är det kö för att komma hit?

–Ofta har vi redan en ungdom på gång in när någon skrivs ut.

Personalen har varierad utbildning och erfarenhet. Här finns beteendevetare, socialpedagog, fritidsledare, behandlingsassistenter och psykiatrisköterska. Alla har vidareutbildning i familjeterapi eller miljöterapi. Katarina som är enhetschef har jobbat 15 år som socialarbetare och de senaste fem åren här på Ramnås.

Vad gäller behandlingsresultatet har Ramnås fått goda vitsord.

–Vi ligger i senaste mätningen av nöjd-kund-index på 8 av 10 möjliga, säger Katarina. Vi har också börjat genomföra uppföljningsenkäter bland familjerna som har barn här. ●

Missbrukarvård

Gryning har tre verksamheter som är inriktade på insatser för missbrukare. Två av dessa erbjuder boende; Strandgården som endast tar emot kvinnor, och Lärjeholm som är ett utrednings- och motivationshem för både kvinnor och män. Götateamet arbetar med hemmabaserad öppenvård för unga vuxna 16-25 år.

Enhet	Ort	Antal tjänster	Antal inskrivna	Resultat 2009	Resultat 2008
Strandgården	Ljungsåle	10,7	37	-1 527	133
Lärjeholm	Göteborg	10,25	30	800	220
Götateamet	Göteborg	4,5	30	352	462
TOTALT		25,45	97	-375	815

Ekonomiskt resultat

Enheterna inom missbrukarvården uppvisar tillsammans ett underskott med -375 tkr. Det är Strandgården som redovisar ett stort underskott med -1 527 tkr. För Lärjeholm redovisas resultatet efter att återbetalning av del av vinst skett till Sociala resursnämnden i Göteborg. Strandgården avviker kraftigt när det gäller intäkter. De har haft 2001 tkr lägre intäkter än budgeterat. Kostnaderna för de tre enheterna avviker positivt med 1 392 tkr.

Götateamet är en helabonnerad verksamhet, som bara riktar sig till Göteborgs kommun. Lärjeholm har också ett abonnemangsavtal med Sociala resursnämnden men har möjlighet att sälja vissa platser. Verksamheten vid Strandgården är helt intäktfinansierad. Strandgården har ramavtal med ett stort antal kommuner och organisationer

inom och utom länet, men saknar avtal med Göteborgs upphandlingsbolag.

Metod- och verksamhetsutveckling

Götateamet startade 2007 och utgör en ny form av hemmabaserad öppenvård för unga som nyligen genomfört avgiftning inom sjukvården. Ett mål för verksamheten är att utveckla och pröva nya metoder, som skall dokumenteras och därigenom vara till nytta för andra verksamheter med motsvarande målgrupper. En preliminär presentation av Götateammetoden har skett under våren 2009. En presentation av utvärderingen, Brobryggare i frontlinjen, från FoU i Väst/GR har skett, som visar att enheten väl motsvarar krav och förväntningar från i stort sett samtliga involverade aktörer.

Lärjeholm valde för två år sedan att inte ta emot kvinnor för utredning och motivation. En överenskommelse om detta finns med Sociala Resursnämnden. Möjligheten att knyta familjehem till enheten för de unga kvinnorna har undersökts men lades på framtiden då efterfrågan var låg och det rådde osäkerhet om kommunernas ekonomi. Lärjeholm har under 2009 tagit fram metoder för att arbeta med öppenvårdsbehandling i fokus.

Under 2009 har arbetet med att implementera och utveckla CRA på Strandgården fortsatt. Ett nätverk för CRA i Västsverige har startat. CRA är en beteendeterapeutisk evidensbaserad metod för behandling av personer med svåra beroendetillstånd. I huvudsak går metoden ut på att identifiera utlösare till missbruk och hitta förstärkare till drogfrihet. Heroinberoende klienter inställda på substitutionsmedicin, buprenorfin och metadon, har tagits emot och kommer fortsättningsvis att finnas i målgruppen.

Grynings missbrukarenheter har en viktig roll som kunskapsförmedlare både externt och internt. Målet har omsatts i praktiken genom telefonrådgivning, familjearbete i öppenvård, drogkonsult och droganalyser.

Kvalitet och resultat

Samtliga verksamheter har blivit godkända eller väl godkända vid Länsstyrelsens tillsynsbesök. Från och med 2008 är även öppenvårdsverksamheter i enskild regi, såsom Götateamet, tillståndspliktiga. Inga anmärkningar har kommit fram vid kommunernas tillsynsbesök.

Verksamheterna har höjt sina omdömen i nöjdhetsenkäter. Svaren visar på överlag nöjda kunder. Sammanlagt har 59 (42 st 2008) kundenkäter inkommit och svaren lig-

ger i genomsnitt på 8,7 (8,1 st 2008) på en tiogradig skala. 100 procent av handläggarna kan tänka sig att använda enheten igen.

Strandgården och Lärjeholm använder DOK (Dokumentationssystem inom ungdoms- och missbrukarvården) som uppföljningsinstrument. DOK består av ett flertal kortare och längre intervjuer. DOK ger enheterna värdefull information som används i utrednings- och behandlingsarbetet. Under 2009 har de två enheterna gjort totalt 55 inskrivningsintervjuer (56 st 2008), 49 (48 st 2008) utskrivningsintervjuer och 11 (13 st 2008) uppföljningsintervjuer. Av intervjuerna på Lärjeholm framgår att de klienter som kommer till enheten i större utsträckning än tidigare använder GHB och det på senare tid varit mycket sk internetdroger som använts. Detta är en ny typ av droger med avseende på distribution och legalitet, dessa droger finns ofta en kort tid, sedan blir de narkotikaklassade eller klassade som hälsofarlig produkt. Då försvinner de för att lätt modifierade dyka upp under annat namn, då utan narkotikaklassning.

Enhetspresentationer

STRANDGÅRDEN

Strandgården bedriver behandling för kvinnor med beroendeproblematik. Strandgården erbjuder dygnet-runtbehandling, återfallsprevention, anhörigsamtal och eftervårdsarbete. Strandgården arbetar bland annat med CRA (Community Reinforcement Approach) som har en kognitiv inriktning. Under året har Strandgården bytt enhetschef. Efterfrågan på platser för kvinnliga missbrukare har varit lägre än tidigare varför Strandgården haft tomma platser under året och gör ett större ekonomiskt underskott för 2009.

LÄRJEHOLM

Lärjeholm är ett utrednings- och motivationshem för narkotikamissbrukare i åldern 18-25 år. Verksamheten finns i utkanten av Göteborg. Lärjeholms uppdrag är att utreda, motivera och slussa till fortsatt vård och behandling. Göte-

borgs Stad abonnerar platser på Lärjeholm men intag sker också utanför abonnemanget. Lärjeholm har spetskompetens i drogekunskap och matchning till fortsatt behandling. Under 2009 har nytt avtal om abonnemang träffats t.o.m. 2011. Efterfrågan på plats på Lärjeholm var under 2009 god och verksamheten gjorde ett ekonomiskt överskott.

GÖTATEAMET

Götateamet drivs på uppdrag av Göteborgs Stad och arbetar med unga vuxna 16-21 år och deras familjer i öppenvård. Teamet arbetar hemmabaserat med unga avgiftade missbrukare. Götateamet erbjuder en hög tillgänglighet med väl utvecklad metodik. Götateamet arbetar nära sjukvårdens avgiftningsenhet för unga vuxna. Avtal om verksamheten tom 2011 har träffats under året. Götateamets verksamhet har utvärderats under 2009. En slutsats är att Götateamet lyckats utarbeta en arbetsmodell som präglats av professionalitet, har hög grad av forskningsanknytning samt i stor utsträckning motsvarar krav och förväntningar från i stort sett samtliga involverade aktörer. Götateamets ekonomiska resultat för 2009 var ett mindre överskott.

Det kommande året

Grynings missbrukarenheter har de senaste åren spetsat sin kompetens och delvis ändrat målgrupper för att bättre kunna möta socialtjänstens behov. Under 2009 har en särskild arbetsgrupp tagit fram ett utbildningsförslag rörande samsjuklighet. I enlighet med det åtgärdsprogram som togs fram inom Gryning 2009 har förslaget till utbildning vilat. Den lågkonjunktur som råder kan leda till att kommunerna måste prioritera hårdare inför val av insats för missbrukare. Detta har skett förut i lågkonjunktur. En motbild till detta är att det idag finns nationella riktlinjer för vård och behandling för missbrukare där metoder kvalitetsgranskats. Regeringen har tillsatt en särskild utredare, Gerhard Larsson, som leder Missbruksutredningen. Gerhard Larsson har uttalat att missbrukarvården har låg prioritet och att få politiker i kommuner och landsting tar strid för resurser till verksamheten. En diskussion förs om ansvaret för

missbrukarvården skall vara kommunalt eller regionalt, så att insatserna inte blir beroende av den kommunala ekonomin utan kan omfattas av vårdgarantier. Risken är att ett "vänteläge" uppstår vad gäller missbrukarvården. Styrkan i Grynings missbrukarvård är att utbudet är förenligt med de nationella riktlinjerna för beroendevården och att metoderna som används är forskningsanknutna. ●

Lärjeholm – en ”mellanlandning” för missbrukare

LÄRJEHOLM ÄRETT gammalt landeri som under hela förra seklet fungerat som institution och vårdinrättning. Bland annat har Lillhagen haft en filial här och Hassela har funnits här en period. Motivationshemmet startade 1990.

–Kanske lite som en reaktion på åttiotalets HIV-debatt, säger enhetschefen Ylva Jungebring.

Ett mellansteg kan vi väl beskrivas som, på vägen mellan missbrukstillvaron och ett nytt liv utan droger.

–Vi har en drogfri miljö här. Inga mediciner heller om de inte redan ingår i någon behandling. Vår specialitet är att utreda och motivera. Samtala och strukturera. Hela dygnet är väldigt inrutat.

–Vi ligger på ett rehabiliteringsresultat på 40 procent, säger enhetschefen Ylva Jungebring.

En dag kan se ut så här; 07.30 väckning och frukost, 08.30 morgonmöte, 09.00 städa huset och egna rummet, en hjälper till i köket, klockan 10 är det fika. Utrednings- och motivationssamtal är inbokade individuellt.

Efter lunchen är det ofta någon typ av träning. Då åker man kanske till Skatås eller till någon simhall. På kvällarna tittas på tv, spelas spel eller något instrument. Besök får man ta emot onsdagar och söndagar. Det är släktingar och vänner till de boende, personer som också är kända och godkända av personalen. Man får inte ha egen mobil eller dator under tiden man vårdas här.

–Detta accepteras och många tycker det är skönt att slippa ha folk som jagar dem i telefon. Vi har ju en fast telefon här som de får använda men då bestämmer de själva vem de vill lämna ut numret till. En gång i veckan åker vi till biblioteket där de kan låna en dator och surfa runt på nätet.

Två klientgrupper bor här, dels sådana som placeras av socialtjänsten och dels sådana som kommer från kriminalvården. Ungefär 20 procent kommer därifrån och de har valt frivilligt att avtjäna viss tid av sitt straff här. Här finns nio platser för män mellan 18 och 35 år.

–Medelåldern ligger på 25, en siffra som har stigit de senaste åren, säger Ylva. Kanske krävs en viss mognad som kommer med åren för att bli motiverad för den här behandlingen.

Personaltätheten är hög på Lärjeholm. Varje boende har två kontaktpersoner. Behandlingstiden varierar men är i genomsnitt tre månader.

Har det alltid varit enkönat här?

–Nej tidigare var det blandat män och kvinnor men det blir en mer avslappnad stämning om man slipper falla in i traditionella könsrolls beteenden. I kombination med missbruk tenderar könsroller att förstärkas. Mannen som ledare och macho och kvinnan som foglig och svag.

Kvalitetsmätningar visar att man når bra resultat på Lärjeholm.

–Vi ligger på ett rehabiliteringsresultat på 40 procent vilket är mycket bra i denna typ av vårdform.

Har ni kontakt med patienterna sedan de skrivits ut härifrån?

–Nej det ingår inte i vårt ansvar eller i våra rutiner men det är ofta som de hör av sig senare i livet. Och många ger uttryck för sin tacksamhet. Det värmer och ger inspiration i vårt jobb, säger Ylva. ●

Öppenvård och lägenhetsboende

Under rubriken öppenvård och lägenhetsboende redovisas i år fem enheter. Av dessa är MST-teamen och Familjeteamet renodlade öppenvårdsverksamheter. Kännetecknande för de övriga är att de inte utgör institutioner med dygnetruntvård, men ändå kan tillhandahålla boende med viss tillsyn. Skyddsboendet har ett brett utbud med allt från öppenvårdsinsatser, lägenhetsboende till platser i familjehem/jourfamiljer. Resursteamet erbjuder öppenvård, praktikplatser och lägenhetsboende.

Öppenvård och lägenhetsboende utgör även en del av utbudet på många av Grynings institutioner. Dessa insatser redovisas då ihop med respektive institution.

Enhet	Ort	Antal tjänster	Antal inskrivna	Resultat 2009	Resultat 2008
Familjeteamet	Lidköping	2	61	67	59
MST Göteborg	Göteborg	5,25	29	30	46
MST Vänern	Vänersborg	4,25	34	123	25
Skyddsboendet	Göteborg	16,9	178	2 543	4 104
Resursteamet	Göteborg/Alingsås	10	28	-1 048	269
TOTALT		38,4	330	1 715	4 503

Ekonomiskt resultat

Det sammantagna resultatet för ovanstående enheter uppgår till 1 715 tkr. De två MST-teamen gjorde ett mindre överskott, tillsammans 153 tkr. Båda teamen är abonnemangsfinansierade och nya avtal har träffats under 2009. Skyddsboendet gjorde ett gott resultat med ett överskott med 2 543 tkr. Enheten har haft mycket hög efterfrågan på sina tjänster. Resursteamet är den verksamhet som under

2009 haft dålig beläggning och låga intäkter vilket genererar ett stort underskott, -1 048 tkr.

Metod- och verksamhetsutveckling

Ett mål för Gryning har varit att ge öppenvården en mer tydlig och mer profilerad roll i organisationen och gentemot kunderna. Verksamheterna inom öppenvården är till sin karaktär olika och varje enhet har sin profil.

Familjeteamet i Skaraborg har en tydlig profil och arbetar aktivt med att vara ett komplement till kommunernas hemmaplanslösningar. Under 2009 har Familjeteamet tillsammans med annan enhet arbetat med att framarbete en utredningsmanual för att förtydliga kopplingen till BBIC. Skyddsboendet har en unik profil och en särställning i landet genom sin storlek och erfarenhet att arbeta med hedersrelaterade frågor. Skyddsboendet har i samarbete med Kruton i Stockholm och fil dr Åsa Eldén tagit fram en manual för bedömning av hot, våld och risk. Manualen har presenterats och utbildning har genomförts för ett stort antal personer. Skyddsboendet har också från en tankemodell om familjearbete formulerat arbetsmetoder. Resursteamet har under 2009 prövat att ta uppdrag internt i Gryning som innebär att tjänstgöra på en annan enhet del av arbetstiden. Det har fungerat bra och kan vara en arbetsmodell. MST-teamen är evidensbaserade och har en egen metod och profil. Antalet ärenden har ökat på de aktuella enheterna under 2009. Bägge MST-teamen har under 2009 tecknat nya avtal med abonnemangskommuner och MST Göteborg har ett avtal tom 2012 och MST Vänern har ett avtal t.o.m. februari 2012.

Kvalitet och resultat

Kvalitets- och resultatjämförelser över tid och mellan år kan inte göras då sammansättningen av verksamheter inom gruppen förändrats. En jämförelse i antal ärenden visar att antalet ökat något i de aktuella enheterna. Under 2009 var antalet ärenden 330 jämfört med 318 under 2008. Resursteamet är den enhet vars antal ärenden har minskat, övriga har ökat.

Enheternas nöjdhetskänkäter visar på att kunderna är nöjda med Grynings öppenvårdsenheter. På en tiogradig skala ligger det genomsnittliga värdet för Fråga 1: Uppdraget 8,4, Fråga 2: Kompetens 8,7, Fråga 3: Service, tillgänglighet 9,0. Antalet inkomna kundenkäter på de fem verksamheterna är 111 st. Av de som besvarat enkäten kan 99 procent tänka sig att använda enheten igen.

Flertalet enheter har mycket nöjda uppdragsgivare, inte minst Familjeteamet som har höga svarsvärden. MST Vänern har ett tätt och vitsordat gott samarbete med sina avtalskommuner. MST- teamen har i samverkan med MST Sverige en kontinuerlig uppföljning av resultat och insatser varje månad. Båda teamen ligger väl till i poängberäkningarna.

Enhetspresentationer

FAMILJETEAMET SKARABORG

Familjeteamet erbjuder öppenvårdsinsatser för målgrupperna familjer med barn samt ungdomar. Sammantaget har beläggningen varit god under året. 12 uppdrag har genomförts och avslutats vilket är fler jämfört med föregående år. Utöver arbetet med de ordinarie öppenvårdsuppdragen har teamets medarbetare varit medansvariga för flera olika utvecklingsprojekt inom bolaget. Exempelvis har detta rört implementeringen av utvärderingsverktyget EVIDUR® samt framtagandet av en gemensam utredningsmanual för Grynings verksamheter. Omsättningen har minskat något men enheten kan uppvisa ett positivt resultat som ligger på motsvarande nivå som under 2008.

MST HISINGEN/VÄSTER

MST-teamet arbetar sedan 6 år i samverkan med Socialtjänsten i Göteborg. Teamet arbetar på uppdrag av 12 stadsdelar belägna på Hisingen och Västra Göteborg. Under hösten tecknades avtal om abonnemangsperiod om ytterligare tre år t.o.m. 2012. Kvalitetsrapporterna visar att enheten håller en jämn och hög kvalitet. Efterfrågan från stadsdelarna har dock varit för låg vilket gjort att man inte lyckats nå upp till avtalat antal ärenden. Teamet

har under året arbetat med 29 familjer vilket är en ökning jmf med 2008. Intensifierade kontakter med stadsdelarna under hösten har lett till att efterfrågan och antal ärenden ökat i slutet av året.

MST VÄERN

MST Vänern arbetar på uppdrag av fyra kommuner: Orust, Vänersborg, Mellerud och Lidköping. Teamet som startade 2005 har under årens lopp haft en jämn efterfrågan och goda behandlingsresultat i nationella mätningar. Samarbetet med kommunernas Socialtjänst är väl utvecklat vilket visar sig i mycket höga värden i kundenkäten. Kvalitetsrapporterna visar att man håller en hög och jämn nivå samtidigt som man både uppnått och även passerat sitt produktionsmål på 30 familjer per år.

GRYNINGS SKYDDSBOENDE

Skyddsboendets uppdrag är att tillförsäkra ungdomar och familjer ett tryggt och säkert boende med god omvårdnad och professionellt stöd samt att vara ett bollplank för socialtjänst och andra myndigheter i ärenden rörande hedersrelaterat förtryck och våld. Under 2009 har antalet placeringar fortsatt att öka. Verksamheten har utökats personalmässigt och har utvecklat sitt familjearbete. Under 2009 har en manual presenterats för bedömning av hot, våld och risk och i samband med detta har man utbildat stora grupper i manualen. Skyddsboendet har gjort ett större ekonomiskt överskott vilket främst beror på överinskrivning i förhållande till budgeterade platser.

RESURSTEAMET

Resursteamet består av två team som finns i Göteborg resp Alingsås. Arbetet består av fyra olika delar: familjebehandling i det egna hemmet, träningsboende, kvalificerat kontaktmannaskap samt praktik/ arbetsträning. Verksamheten är också en del av den vårdfläta som Gryning kan erbjuda och tar bland annat eftervårdsuppdrag. Samarbete med kommuners egen öppenvård sker också. Under 2009 har Resursteamet haft en nedgång i antalet ärenden. Det är så kallade familjeuppdrag som minskat vilket inneburit

en låg beläggning och ett förlustår rent ekonomiskt. Att som uppdrag arbeta på annan enhet, internkonsulter, har prövats med gott resultat. Resursteamet har ett större underskott för 2009.

Det kommande året

Det är svårt att göra en generell bedömning av öppenvårdsenheternas utveckling, då de har olika inriktning. Nya avtal har tecknats för MST- teamen. För MST- teamet i Göteborg blir utmaningen att öka antalet ärenden. Sannolikt kommer Skyddsboendet att ha fortsatt hög efterfrågan och familjearbetet ytterligare utvecklas. En boendeenhet har tillförts enheten och tanken är att maximera användandet av den enheten och arbeta mer ärendeanpassat. Resursteamet kan få det ekonomiskt tufft även 2010 och skall pröva fler arenor.

Öppenvårdsenheterna har en styrka i sin flexibilitet, sin förmåga till snabb anpassning och sina väl upparbetade kundkontakter. Flera enheter har ett högt förtroendekapital hos kunderna vilket kan gynna enheterna, speciellt om det blir en lägre efterfrågan. ●

Resursteamet breddar sin verksamhet

TRÄNINGSSBOENDE MED heldygnsjour för ungdomar, familj och nätverksarbete i hemmet och kvalificerat kontaktmannaskap är en väsentlig del av vad Resursteamet erbjuder.

–Vi integrerar öppen- och slutenvård. Syftet är att förkorta behandlingsperioden, säger Björn Sonander. Vi arbetar med tonåringarna och nära deras föräldrar på uppdrag av socialtjänsten.

Resursteamet har två chefer som utövar ett gemensamt ledarskap säger Björn Sonander, en av de båda enhetscheferna. Den andra heter Anna-Lena Grundel-Brännberg.

Vi träffar hela gänget, åtta personer, vid ett veckomöte i ett vintrigt Alingsås. Från början utgick man endast från Göteborg men 2007 öppnades även ett kontor i Alingsås.

–Vi behöver ha tillgång till lägenheter och det visade sig vara lättare att få tag i lägenheter i Alingsås än i Göteborg. Mindre stad och kortare kontaktvägar är en fördel, säger Anna-Lena.

Lägenheter är en viktig beståndsdel i Resursteamets arbetsmetoder som bland annat handlar om träningsboende. Resursteamet har träningsboende med heldygnsjour för ungdomar mellan 16 och 21 år.

–Teamets arbete styrs av uppdraget vi fått från socialtjänsten och den unges speciella behov. Vi har kontakt med skola, praktikplats, ordnar nätverksmöten, vi genomför motivationssamtal och vi har ilskekontrollövningar, berättar Anna-Lena.

Ilскеkontrollövningar, eller ART, är en beprövad metod att arbeta med utagerande ungdomar. Den kommer som så mycket annat i branschen från USA.

–Vi lär ungdomarna att behärska sin ilska. De får

träning med vår handledare men även hemläxor, säger Björn.

Kontakten med klienten kan vara alltifrån dagligen till någon gång per vecka.

–Vi arbetar främst med samtalet som verktyg för förändring, men matlagning, daglig träning, rollspel och fysiska aktiviteter är exempel på metoder vi också använder, berättar Anna-Lena.

–Kommunerna har själva öppenvård men de har svårt att erbjuda tillgänglighet efter kontorstid till skillnad från Resursteamet, säger Björn. Gryning konkurrerar också med större variation i sitt utbud.

Resursteamet breddar sin verksamhet framöver och en ny service blir att på beställning av socialtjänsten även göra utredningar.

Hela familjesituationen måste alltid ingå i behand-

lingen, påpekar Björn. Ofta är det tyvärr så att det är de sämst utrustade ungdomarna som lämnar sitt hem tidigast. Det hade varit bättre om de stannade kvar hemma lite länge.

Könsfördelning i teamet är tre kvinnor och fem män. Ganska ovanlig fördelning i den här verksamheten eller hur?

–Jovisst, men vid rekrytering får vi försöka hitta kvinnliga sökande. Vi jobbar oftast två och två och då är det bra med en av varje kön.

Hur ser beläggningen ut?

–Vi hade en svacka förra året men nu ser det bättre ut, säger Anna-Lena. Vi har satsat mer på att marknadsföra oss ute i kommunerna, bland annat så har vi arrangerat frukostmöten för socialtjänsten kring olika teman. ●

Resursteamet på veckomöte i Alingsås.

LSS-boende och asylboende

I Gryning finns två särskilda boenden enligt LSS, Kinneгатan i Lidköping och Claesborg i Skövde. Claesborg, som enbart tar emot pojkar, fick i juli 2009 ändrat tillstånd från HVB till boende enligt LSS. Sedan 2008 finns ett asylboende, Mira i Alingsås, som tar emot asylsökande pojkar 15-20 år.

Enhet	Ort	Antal tjänster	Antal inskrivna	Resultat 2009	Resultat 2008
Claesborg	Skövde	10	7	590	-315
Kinneгатan	Lidköping	10,06	6	740	-93
Mira	Alingsås	8,79	26	991	-465
TOTALT		28,85	39	2 321	-873

Ekonomiskt resultat

Tillsammans redovisar de tre enheterna ett större överskott på dryga 2,3 mkr varav LSS står för 1 330 tkr och asyl för 990 tkr. Samtliga tre enheter gick 2008 med förlust medan resultatet är omvänt 2009. Mira har förbättrat sitt resultat med 1 450 tkr, Kinneгатan med 830 tkr och Claesborg med 900 tkr. Omsättningen ligger för samtliga enheter över budget.

Metod- och verksamhetsutveckling

När Gryning 2008 startade Mira var det en helt ny verksamhet och det rådde osäkerhet kring huruvida satsningen på asylverksamhet skulle visa sig hållbar. Under det första året svängde också beläggningen för att sedan stabiliseras under 2009. Under processens gång har både personal och

ledning ackumulerat kunskap, kontakter och erfarenheter som gjort att Mira under det gångna året uppnått en tydlig roll som kunskapsbank och nätverksnav i asylfrågor både internt inom Gryning och externt i förhållande till kommunerna inom regionen.

Under 2009 har LSS-verksamheterna Claesborg och Kinneгатan utvecklat ett nära samarbete och bildar en spetskompetens inom ett, för Gryning, ännu relativt nytt verksamhetsområde. Båda enheterna arbetar medvetet med kompetensutveckling med utgångspunkt från pedagogiska metoder anpassade till målgruppen. Enheterna har under året arrangerat flera föreläsningar och även bidragit till kunskapsspridning gällande metoder till kommuner och andra enheter inom Gryning som tar emot barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionshinder.

Kvalitet och resultat

Till de tre enheterna har det totalt inkommit 12 kundenkäter, varav fyra av svaren rör LSS-enheterna och åtta rör Mira. Orsaken till det låga antalet svar från LSS-enheterna är att det varit få utskrivningar. Det genomsnittliga resultatet 8,6 på en tiogradig skala pekar på i hög grad nöjda kunder. Inga anmärkningar har inkommit vid kommunernas tillsynsbesök.

Enhetspresentationer

CLAESBORG

Claesborg i Skövde, vänder sig till pojkar 11-18 år med neuropsykiatriska funktionshinder. 2009 var händelserikt då man flyttat till nybyggda och för målgruppen anpassade lokaler samtidigt som man under sommaren ändrade sitt tillstånd från HVB till särskilt boende enligt LSS. Enheten har haft en jämn och beläggning och en stabil ungdomsgrupp. Det gångna året har man satsat på marknadsföring i samverkan med Kinneгатan. Claesborg, som under de senaste åren haft problem att få ekonomin i balans, redovisar en omsättningsökning och ett betydande överskott 2009.

KINNEGATAN

Kinneгатan i Lidköping är ett träningsboende enligt LSS där de boende har en egen lägenhet med tillgång till personal dygnet runt. Boendets målgrupp är ungdomar inom autismspektrumområdet i åldrarna 16-21 år. Sedan starten 2007 har man haft problem att få verksamheten i ekonomisk balans. Beläggning och ekonomi har dock successivt förbättrats och under 2009 redovisas för första gången ett överskott. Under det gångna året har man genomfört

ett stort antal marknadsföringsinsatser, och utvecklat samverkan internt med främst Claesborg och externt med Föreningen Autism.

MIRA

Mira är ett asylboende för ensamkommande flyktingungdomar i åldrarna 15-20 år. Vid starten 2008 hade enheten skiftande beläggning. Under det gångna året har enheten stabiliserats med en jämn och hög efterfrågan. Totalt har 26 ungdomar tagits emot på enheten. Mira har gjorts sig känd inom regionen och fungerar i allt högre utsträckning som ett nätverks- och kunskapscentrum för andra asylboenden i närliggande kommuner och internt inom Gryning. Mira har vidare ett väl utvecklat samarbete med Alingsås kommun och föreningsliv. Enheten har gjort ett positivt ekonomiskt resultat 2009 och ökat sin omsättning.

Det kommande året

Mira har under 2009 gjort ett bra resultat ekonomiskt och förväntas vara fortsatt stabilt, vilket stärks av att Alingsås kommun har beslutat om att dubbla sitt mottagande av ungdomar. Eftersom flera kommuner beslutat att teckna avtal med Migrationsverket om att ta emot ensamkommande flyktingbarn kommer behovet av boendeplatser att öka i regionen. Detta kommer också sannolikt att leda till ett ökat behov av platser för ungdomar som fått beslut om uppehållstillstånd. Mira planerar därför att utöka antalet platser med ett lägenhetsboende.

Claesborg har en stabil beläggning och förväntas ha det även fortsättningsvis. Den nya lokalen har förbättrat verksamhetens förutsättningar markant då huset är funktionellt och väl anpassat för målgruppen. Utveckling av metodik och marknadsföring som sker i samarbete med Kinneгатan kommer att fortsätta under året. Kinneгатan gjorde ett bra ekonomisk resultat 2009. Det kommande året ser mera osäkert ut då flera av de boende flyttade ut under hösten och inskrivningsprocesserna tar lång tid. Vid boendet kommer ett arbete för att utveckla visuella arbetsmetoder att påbörjats under 2010. ●

Kinneгатan och Claesborg: Två ”pionjärer” inom Gryning

– **LAGEN OM STÖD** och service syftar till att garantera människor med funktionsnedsättning möjlighet till ett värdigt liv, säger Lisa Olsson, enhetschef på LSS-boendet i Lidköping. I lagen om LSS anges tio olika typer av insatser. Ett exempel är ett boende med särskild service, som detta på Kinneгатan. Här bor fem ungdomar mellan 16 och 21 år. De flesta med funktionsnedsättningen Aspergers syndrom.

Det betyder inte att ungdomar med diagnosen Aspergers syndrom är utvecklingsstörda. De är normalbegåvade eller kan till och med vara över genomsnittet, men de har svårt att klara vardagen och den sociala biten har de ofta problem med. Kanske går de för sig själva eller så blir de störande för omgivningen. Deras funktionsnedsättning upptäcks ofta inte förrän i skolan och ganska högt upp i åldrarna.

– Ungdomarna har svårt att sitta still och koncentrera sig på vad läraren säger, och de har svårt att sortera alla intryck de utsätts för. Tidigare blev barn med Asperger ofta placerade i särskola, men det fungerade inte alls eftersom nivån på undervisningen där var helt fel. Idag är förståelsen för den här funktionsnedsättningen mycket större, berättar Lisa.

På Kinneгатan kan ungdomarna bo mellan ett till fyra år. Det beror på vad hemkommunen har för egna resurser att ta hand om sina ungdomar, om det finns lägenheter och mobila team med kontinuerlig tillsyn och stöd.

Lisa Olsson, chef på LSS-boendet i Lidköping.

Finns det könsskillnader i den här typen av funktionsnedsättning?

– Tidigare har man ansett att Asperger bara förekom hos pojkar, men numera förstår man att diagnosen även finns hos många flickor. Det tar sig bara annorlunda uttryck, det kan t ex yttra sig i form av anorexi.

På Kinneгатan arbetar man efter en amerikansk metod som kallas TEACCH som kom hit via Belgien i början på 90-talet. Det var på initiativ från föräldrar till de funktionsnedsatta barnen som teorierna började användas hos oss

och det handlar mycket om att tillsammans med föräldrarna bygga upp en stabil struktur kring barnet.

–Föräldrarna till dessa barn är mycket engagerade och man har även bildat en stark intresseorganisation, Asperger och Autismföreningen. Vi samarbetar mycket med dem och ordnar en rad aktiviteter och utbildningar tillsammans. Detta ger oss också mycket tillbaka till vår egen kompetensutveckling.

Man når inte barnen så lätt genom samtal utan man använder istället mycket visuell information, till exempel bilder. Det är viktigt hur man formger och färgsätter lokalerna, berättar Lisa och visar på olika väggar i dämpad färgskala och på olika symboler utanför dörrarna till

På Claesborg tar man även emot placeringar inom ramen för SoL och LVU, berättar enhetschefen Anci Åsberg.

ungdomarnas rum. I funktionsnedsättningen ingår också att man kan vara både ljud- och ljuskänslig.

–Det är inte behandling eller terapi ungdomarna får här utan vår uppgift är att ge dem verktyg och en struktur så att de kan få leva ett så självständigt liv som möjligt. De blir aldrig av med sin funktionsnedsättning men de lär sig leva med den. Man ska också veta att hälften av dem som har Asperger klarar sig helt utan någon hjälp från samhället.

KINNEGATAN SAMARBETAR NÄRA med Claesborg i Skövde som är Grynings andra LSS-boende. Ett samarbete som framför allt handlar om kompetensutveckling och marknadsföring.

–Vi är två ”pionjärer” inom Gryning när det gäller LSS, säger enhetschefen Anci Åsberg. Det har gjort att vi under ett antal år arbetat gemensamt med marknadsföring och kompetensutveckling. Det har inneburit gemensamma utbildningar och föreläsningar där även kunderna bjudits in. Vi har även deltagit på mässor och gjort gemensamma informationsutskick.

–Att arbeta med marknadsföring är oerhört kul men också komplicerat. Att få en bra balans mellan information och annons är svårt, det blir gärna lite för mycket information så mottagaren inte ”orkar” läsa. Men i och med att vi arbetar tillsammans kan vi ge och ta kritik från varandra och på så sätt utveckla den här förmågan.

Vilka är skillnaderna mellan Kinnegatan och Claesborg?

På Claesborg tar man även emot placeringar inom ramen för SoL och LVU. Åldersgruppen är pojkar som är mellan

11 och 16 år vid inskrivning och här finns flera funktionsnedsättningar inom neuropsykiatrin representerade som till exempel Asperger, högfungerande autism, ADHD och Tourettes syndrom.

–När man placeras på Claesborg är det vanligt att man har mycket stora skolbekymmer och därför går man i en egen skola med 6-8 elever och 3 lärare. Även på Claesborg arbetar vi med tydliggörande pedagogik och utgår från pojkens behov och utvecklingsmöjligheter.

Till skillnad från Kinnegatan har pojkarna på Claesborg ofta en bakgrund som inrymmer både det som hör i ihop med funktionsnedsättning och social problematik. Allting har gått över styr. Pojken fungerar inte i sin hemmiljö och ännu mindre i skolmiljön. Många gånger har pojkarna de sista åren i skolan haft hemundervisning eller andra speciallösningar. Pojkarna har svårt att se sammanhang och helheten. De har svårt att planera och organisera. Till detta kommer även en utsatthet där familjen inte fungerar och kan tillgodose pojkens behov.

–Det blir kaos för pojken. Får pojken struktur och krav efter behov och förmåga startar utvecklingen och vi arbetar med att tillsammans med pojken ge honom strategier för att fungera i vardagen efter sin egen förutsättning, säger Anci. ●

Familjehemsvård

Grynings familjehemsverksamhet är lokaliserad på tre orter, Göteborg, Vänersborg och Skövde. Verksamheten var tidigare organiserad som tre separata enheter men sedan hösten 2009 samordnas dessa under en gemensam enhetschef. Verksamheten tar emot barn och ungdomar i ålder 0-20 år i konsulentstödda familjehem och jourhem. Familjehemmen erhåller stöd från konsulenterna och deltar även i handledning, utbildning och gemensamma träffar. Familjehemsverksamheten erbjuder också handledning och rekryteringsinsatser till kommunernas socialtjänst. Inom Gyrning finns dessutom ett 20-tal jourfamiljehem som är knutna till Birkahemmet, Boda, Skyddsboendet, Familjecentrum Göteborg och Familjecentrum Fyrbodalen. Dessa jourhemsverksamheter är integrerade i respektive enhet, både ekonomiskt och personalmässigt, och redovisas inte här. Vidare finns särskilda familjehem avsedda för skyddsplaceringar, vilka ingår i Skyddsboendets redovisning.

Enhet	Ort	Antal tjänster	Antal inskrivna	Resultat 2009	Resultat 2008
Familjehem Göteborg	Göteborg	4	71	3 099	3 490
Familjehem Vänersborg	Vänersborg	4	69	1 131	1 774
Familjehem Skaraborg	Skövde	3	36	-424	-399
TOTALT		11	176	3 806	4 865

Ekonomiskt resultat

Under 2009 har efterfrågan varit varierande. Samtidigt som verksamheten på årsbasis uppvisar högre siffror än tidigare har efterfrågan periodvis varit betydligt lägre än normalt. Omsättningen ökade med cirka 4,5 procent jämfört med

föregående år. Det sammanlagda rörelseresultatet är positivt men något svagare jämfört med 2008.

Metod- och verksamhetsutveckling

Under 2009 har en utvecklad grundutbildning för konsulentstödda familjehem framarbetats. Vidare har verksamheten bedrivit ett internt arbete för att utveckla metoder för att utreda nya familjehem och ytterligare höja kompetensen hos de konsulentstödda familjehemmen. Verksamheten har också utrett hur den förstärkta familjehemsvården kan förbättras främst med avseende på de placerade barnens hälsa och skolgång.

Grynings familjehemsverksamhet anordnar grupphandledning, både för de egna och för kommunernas familjehem. Under året har verksamheten anordnat 23 handledningsgrupper. Vidare arrangerar verksamheten utbildningsdagar som också de riktar sig såväl internt som externt.

Kvalitet och resultat

Sammanlagt har 85 kundenkäter inkommit vilket innebär en svarsfrekvens om 73 procent. Kundtillfredsställelsen är 8,3 på en tiogradig skala. 90 procent av kunderna har i enkätsvaren angett att de kan tänka sig att använda Grynings familjehemsverksamheter igen.

Familjehemsverksamheterna använder sig av en för verksamheten anpassad form av uppföljning när det gäller barnens och ungdomarnas utveckling. Uppföljningen som grundar sig på BBIC behovsområden görs en gång per år och placerat barn. 45 utvärderingar har genomförts under 2009 vilka överlag visar på goda resultat.

Den årliga verksamhetsgenomgången visar att enheterna är mycket väl organiserade och medarbetarna mycket kompetenta.

Enhetspresentationer

Familjehem Göteborg har ökat sin försäljning jämfört med 2008 vilket i första hand beror på att jourhemsverksamheten utökats under året. Beläggningen har sammantaget varit god. Det ekonomiska överskottet har dock minskat något jämfört med föregående år. Förklaringen till detta är högre kostnader främst beroende på fler kontrakterade familjehem samt att ytterligare en familjehemskonsulent anställts kopplat den utökade jourhemsverksamheten.

Familjehem Vänersborg har under året som helhet haft något fler kontrakterade familjehem men en något lägre beläggning jämfört med föregående år. Verksamheten kan sedan hösten 2009 åter erbjuda platser i jourhem. Såväl omsättning som ekonomiskt resultat är något svagare än under 2008 men enheten kan även i år redovisa ett överskott.

Familjehem Skövde har ökat sin volym med fler kontrakterade familjehem jämfört med föregående år. Efterfrågan och beläggning har dock periodvis varit för låg varför omsättningen inte ökat i tillräcklig omfattning. Enheten redovisar ett underskott som ligger i nivå med föregående år.

Det kommande året

Bedömningen är att det bör finnas möjligheter till en ytterligare utökning och utveckling av verksamhetens utbud. Det påbörjade arbetet med att utveckla gemensamma utrednings- och utbildningsmetoder för familjehemmen kommer att fortsätta under det kommande året. Innehållet i vården kommer att ses över exempelvis när det gäller att utveckla familjehemskonsulentens roll och uppgifter. Det kommer sannolikt också att bli aktuellt att i någon form organisera särskilda resurser och erbjuda insatser när det gäller de placerade barnens hälsa och utbildning. Under 2010 kommer verksamheten också att arbeta vidare med frågor som ligger inom den nyinrättade enhetschefstjänstens ansvarsområde. Detta rör bland annat möjligheterna till ytterligare samordning av familjehemsenheternas verksamheter samt utveckling av ett närmare samarbete med kommunerna. ●

Familjehemskonsulenterna i Vänersborg

FAMILJEHEMSVERKSAMHETEN erbjuder kommunerna platser för barn och ungdomar i konsulentstödda familjehem och jourhem.

–Ofta får vi ta hand om de svårare fallen, säger Karin Sahlin Ringstedt, en av fyra familjehemskonsulenter i Vänersborg. De som kommunerna har svårt att lösa själv eller där man gjort flera försök men misslyckats. Vi har ju ett helt annat spektrum av möjligheter än den enskilda kommunen att matcha in barnet med någon av våra konsulentstödda familjer.

–Vi samarbetar givetvis med våra kollegor i Skövde och Göteborg där Gryning har sina övriga familjehemsverksamheter. Vi ordnar samverkansdagar, grundutbildning och utbildningar till våra familjehem dit även kommunernas handläggare är välkomna. Handläggare i små kommuner har begränsad erfarenhet av den här typen av ärenden och behöver återkommande kompetensutveckling.

–En viktig del i vårt arbete är att utreda, bedöma och rekrytera familjehem, säger Karin. Det handlar om att se både styrkor och svagheter i familjen som eventuellt ska rekryteras.

Förr var det ofta en familj ute på landet med hemmafru som tog sig an ett fosterbarn. Det är mycket annorlunda idag, inte bara beteckningen på verksamheten.

–Våra familjer idag är ofta unga, samhällsengagerade, välutbildade och båda arbetar utanför hemmet. De känner också att de har resurser att ta hand om ett extra barn.

De allra flesta familjehem har egna barn, annars ska det finnas en gedigen erfarenhet av barn på annat sätt, t ex i sitt yrke. Innan man kan rekommendera en placering så görs en matchning för att hitta en lämplig familj för just det barnet. Det är många faktorer som ska stämma in t ex; barnets särskilda behov, geografiskt läge, intressen i familjen,

Familjehemskonsulenterna Ann Marie Wadenbo, Susanne Kleby-Eriksson och Karin Sahlin-Ringstedt (saknas på bilden gör Ylva Spetz).

bakgrund, andra barn i familjen, ålderssammansättning.

–Vi undviker att placera en åttaåring i en familj där det finns en jämnårig. Det kan bli för stor konkurrens mellan barnen eller det biologiska barnet får ta för stort ansvar för sitt ”nya” syskon. Det är bättre med större ålderskillnad.

Familjehemsverksamheten i Vänersborg har gamla anor. Sedan tidiga 70-talet och innan kommunsammanslagningarna fanns konsulenterna här men i landstingets regi.

–Vi har väldigt lång erfarenhet här och vi är väl förankrade i Älvsborgskommunerna. Mun till mun-metoden ger oss och har gett oss många uppdrag.

De fyra konsulenterna här har alla varit med länge, de

arbetar med stor frihet men under lika stort ansvar och den samlade erfarenheten är imponerande.

–Vi trivs verkligen med arbetet och tycker det är fantastiskt att kunna göra något gott både för barnen och familjerna. ●

Personalfrågor

Allmänt

Vid årsskiftet 2009-2010 hade bolaget 422 (418*) tillsvidareanställda. Därutöver fanns 34 (57) månadsavlönade vikarier, 1 (2) person med provanställning samt 385 (308) timavlönade vikarier som varit mer eller mindre fast knutna till olika enheter. Vidare var 88 (89) familjehem, 21 (20) jourhem och 95 (58) avlastare till familjehem knutna till bolaget genom uppdragsavtal, dock utan att anställningsförhållande föreligger. Under 2009 hade 8 (6) personer uppdrag som stödperson för flickor med hedersrelaterad problematik.

31 (45) personer har slutat under året, vilket innebär en personalomsättning på 7 procent (9 %).

* Alla siffror inom parantes avser 2008.

Personal	2006	2007	2008	2009
Medeltal anställda	491	485	492	474
Antal tjänster/årsmedarbetare	392,4	428,6	429	427
Antal tillsvidareanställda	383	390	418	422
Andel tillsvidareanställda	97%	91%	96%	99%
Andel kvinnor	67%	67%	68%	68%
Andel män	33%	33%	32%	32%
Medellålder	44,1	44,3	44,2	44,7
Personalomsättning	11,7%	10%	9%	7%
Antal sjukdagar/t v anställd	29	19	22	19
Andel korttidsfrånvaro	13%	19%	17%	21%
Andel anställda utan sjukdagar	34%	32%	31%	32%
Övertidstimmar/t v anställd	53	52	55	37

Bolaget har anställt 241 (237) personer, av dessa är 17 (61) tillsvidareanställningar, 58 (36) månadsavlönade vikarier och 166 (140) timavlönade vikarier. Vid alla nyanställningar inhämtas registerutdrag ur rikspolisens misstanke- och belastningsregister.

Sjukfrånvaron för perioden är 19 dagar/tillsvidareanställd. Detta innebär att sjukfrånvaron har minskat med 3 dagar/tillsvidareanställd, medan korttidsfrånvaron har ökat med 4 procent. Sjukfrånvaron utgör 5 procent av den totala ordinarie arbetstiden.

Övertidsuttaget är 37 tim/tillsvidareanställd. Antalet övertidstimmar har minskat med 18 timmar/tillsvidareanställd jämfört med föregående år.

Sjukfrånvaro	2009	2008
Total sjukfrånvaro	5%	6%
varav		
- långtidssjukfrånvaro	48%	59%
- sjukfrånvaro för män	4%	5%
- sjukfrånvaro för kvinnor	6%	6%
- anställda - 29 år	4%	3%
- anställda 30 - 49 år	5%	5%
- anställda 50 år -	6%	8%

Orsak till övertiden är de svårigheter som finns att rekrytera vikarier vid ordinarie personals akuta frånvaro, vid utbildning, vid möten med socialtjänsten, när barn/ungdomar är vakna under jourtid samt vid hög arbetsbelastning.

Bolaget har under året betalat 2 431 tkr i sjuklön vilket är 156 tkr mer än 2008.

Under 2009 var det 32 procent (31 %) av de anställda som inte hade någon sjukdag under året.

Arbetsmiljö

Den psykiska arbetsmiljön i verksamheten är mycket ansträngande och påfrestande. Att ständigt arbeta med vuxna, ungdomar, barn och familjer vars liv präglas av ångest, vanmakt, hot och våld medför en speciell arbetssituation. Bolaget har dygnet-runt-verksamhet med sovande jour för en stor del av de anställda, även detta kan innebära en psykiskt påfrestande situation. Under 2010 har bolaget gett samtalsstöd till anställda både i förebyggande och i rehabiliterande syfte för att minska risken för sjukskrivningar samt för att vid sjukskrivning påskynda återgång till arbete. Totalt 68 (72) personer har fått samtalsstöd, varav 52 (53) personer i förebyggande syfte och 16 (19) personer i rehabiliterande syfte. Syftet med förebyggande samtalsstöd är att ge anställda möjlighet att arbeta med rädsla och stress, att ge anställda ”verktyg” att hantera situationer av stress samt att minska frånvaro och konflikter.

Förutom samtalsstöd finns det utbildning, handledning, behandlingskonferenser, överlämning, arbetsplatsträffar och utvecklingssamtal som bidrar till att upprätthålla hälsa och god arbetsmiljö.

Arbetsmiljöarbetet i bolaget bedrivs både under löpande drift och vid förändringar. Riskkartläggning samt arbetsmiljöronder genomförs regelbundet i enlighet med bolagets arbetsmiljöpolicy.

Under året har 243 (252) personer utnyttjat friskvårdsbidraget.

Gryning Vård AB har under året haft 18 (22) arbetsskadeanmälningar och 190 (215) tillbudsrapporter. Av arbetsskadeanmälningarna och tillbudsrapporterna är 194 (218) relaterade till kraftigt utagerande av barn och ungdomar på våra enheter. Detta innebär att antalet anmälningar som avser våld- och hotsituationer minskat med cirka 11 procent under året. De tre enheter som har anmält flest tillbud har tillsammans över hälften, 59 procent av det totala antalet anmälningar under året. Det är 13 enheter, 39 procent av samtliga enheter, som inte har rapporterat några tillbud som avser våld- och hotsituationer och 78 procent av enheterna som har mindre än 8 tillbud under 2009. Se tabell nedan.

Det är framförallt inom bolagets ungdomsverksamhet som anmälningarna har minskat under 2009. Inga tillbud har anmälts inom öppenvården. Vi kan konstatera att antalet anmälningar och antal personal som skrivit anmälningarna har minskat. Antalet inblandade klienter bedöms vara detsamma som föregående år. Männens andel av

tillbudsrapporterna har ökat och är nu 51 procent vilket medför att den är väsentligt större än deras andel av bolagets anställda. Tillsvidareanställda har en större andel av tillbudsanmälningarna. Mest utsatta för våld och hot är personal i åldersgruppen 30-49 år. Det är i denna åldersgrupp som bolaget har flest anställda. De flesta tillbuden inträffar på onsdagar och fredagar, onsdagar är den dag som flertalet enheter har personalkonferens och handledning. Flertalet inskrivna som är inblandade i tillbuden är mellan 9-15 år, pojkarna står för 67 procent (55 %) av tillbuden trots att bolaget har fler flickor inskrivna. I den övervägande delen av rapporterna, 85 procent, anges att det enbart är en inskriven som orsakat tillbudet. I 73 procent (70 %) av tillbuden är gränssättning den utlösande faktorn. Den vanligast förekommande orsaken till tillbuden är som föregående år situationer med våld. Verbala hot är den enskilda orsaken som anges i flest tillbudsanmälningar under 2009. I 82 procent av tillbuden uppges den fysiska skadan vara obefintlig eller lindrig. I 77 procent av tillbuden var den psykiska skadan varit obefintlig eller lindrig, i 12 (14) tillbud uppges skadan som grov.

De insatser som främst görs för att minska riskerna för psykisk ohälsa och förebygga liknande situationer är intern och extern samtalskontakt, handledning enskilt och i arbetsgruppen, samtal med den inskrivne som agerat ut och debriefing.

10 (19) av arbetsskadeanmälningarna och tillbudsrapporterna är relaterade till olyckor på väg till och från arbetet, i samband med resor i tjänsten och fritidsaktiviteter med inskrivna.

Rehabilitering

En rutin vid sjukdom och rehabilitering finns i bolaget, rutinen reviderades under 2009. 52 (49) personer har varit föremål för rehabilitering under året. Av dessa har 37 (35) personer återgått i arbete helt eller partiellt, slutat, är tjänstlediga för att pröva annat arbete eller är föräldralediga. Antalet partiella sjukskrivningar har blivit fler vilket innebär vissa svårigheter för enheterna när det gäller planering och vikariebehov.

För tolv personer kan arbetssituationen vara en av flera bidragande faktorer till sjukfrånvaron.

Jämställdhet

Av personalstyrkan utgör kvinnorna 68 procent och männen 32 procent. I bolagets styrelse är 40 procent kvinnor och 60 procent män. Ledningsgruppen består av fyra kvinnor och tre män. Vi försöker så långt möjligt att underlätta för de anställda att kombinera arbete och familj.

Personalförsörjning

Antalet sökande till annonserade tjänster ligger mellan 30 och 205. Ett flertal utanannonserade tjänster har i år haft över 100 sökande. Att rekrytera män med högskoleexamen och arbetslivserfarenhet från området är fortfarande förenat med svårigheter. Annonseringskostnaderna uppgår till 543 (401) tkr.

Bolaget har under 2008 haft en intern rörlighet, anställda som bytt enhet inom bolaget, på 1,8 procent (2,4 %).

Under året har alla som slutat sin anställning i bolaget fått besvara en avgångsenkät. Svarsfrekvensen var 35 procent (62 %). De vanligaste orsakerna till att medarbetare slutar är att de vill pröva annat arbete, få bättre arbetstider samt skäl som rör den privata situationen. Av de som besvarat enkäten har 28 procent (54 %) arbetat i bolaget mer

Arbetsmiljö Verksamhet	Antal tillbud /arbetsskador	Antal anställda	Antal klienter
Ungdom	146 (162)	65 (73)	46 (46)
Barn och familj	45 (48)	29 (29)	23 (24)
Missbruk	1 (0)	1 (0)	1 (0)
Öppenvård	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Lss-boende	2 (8)	2 (7)	2 (2)
Totalt	194 (218)	97 (109)	72 (72)

än fem år. Flertalet går till ej specificerat ”annat arbete”, en förändring från tidigare år då flertalet gick till arbete inom den öppna socialtjänsten. Det som upplevs som positivt med Gryning är att man trivs med arbetsuppgifterna, har utvecklande arbetsuppgifter och trevliga arbetskamrater. Flertalet, 91 procent (61 %), av de som besvarat enkäten kan tänka sig att komma tillbaka och arbeta i bolaget.

Utbildningsnivå

68 procent (65 %) av alla tillsvidareanställda har högskoleexamen, 9 procent (8 %) har eftergymnasial utbildning, 15 procent (22 %) har gymnasieutbildning och 8 procent (5 %) har grundskoleutbildning.

Andelen anställda med gymnasieutbildning har minskat. Däremot ökar de med eftergymnasial utbildning som inte är en högskoleexamen. Exempel på sådana utbildningar är KY-utbildningar och folkhögskoleutbildningar till fritidsledare och behandlingsassistent. De vanligast förekommande högskoleutbildningarna är socionom, socialpedagog, socialpsykolog och fritidspedagog. Många har vidareutbildning i miljöterapi, familjeterapi, funktionell familjeterapi, BoF (barnorienterad familjeterapi), ART (Aggression Replacement Training), utvecklingspsykologi, interaktionistiskt förändringsarbete, MarteMeo, BBIC (Barns Behov I Centrum) samt MI (motiverande intervju).

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling är en viktig investering inför framtiden och ett sätt att undvika stress och sjukskrivning. Samtliga personalgrupper på enheterna samt chefer/arbetsledare har kontinuerligt erhållit handledning. Många har deltagit i de externa utbildningar och konferenser som var inplanerade före de restriktioner som infördes i samband med lågkonjunkturen.

Gryning anordnar centralt en del större utbildningar. Antal personer per utbildning fördelar sig enligt följande:

Utbildning	Antal
Funktionell Familjeterapi 8 dagar	24
Miljöterapi 8 dagar	32
BBIC 2 dagar	203
Familjeterapi 1,6 dagar	20
Familjeterapi 2,6 dagar	17
Utbildning i Grynings utvärderingsverktyg	
Evidur ½ dag	ca 100

Under året bokfördes 4 067 (5 722) tkr avseende kurs- och konferensavgifter och 3 996 (3 621) tkr avseende handledningsinsatser. Lönekostnad och vikariekostnad i samband med utbildning tillkommer.

Löneöversyn

Alla anställda fick ny lön från 090401. Bolagets samtliga chefer genomförde lönesamtal med sina medarbetare och satte löner utifrån bolagets lönepolicy samt framtagna lönekriterier. Medellönen för bolaget som helhet har under året ökat med 1 006 (741) kronor. Bolagets löneutveckling de senaste två åren ligger nära AKI (arbetskostnadsindex). För behandlingssekreterare har medellönen ökat med 825 kronor och för enhetschefer med 1 567 kronor. Medellönen påverkas både av löneöversynen och av löneglidning under året. Lönespridningen inom bolaget har mellan 2008 och 2009 för bolaget totalt minskat från 51,12 procent till 50,59 procent.

Övrigt

Arbetet med att införa en ny version av schema/bemanning i det personaladministrativa systemet Heroma avslutades under våren.

Bolaget har under året infört rekryteringsverktyget ”OffentligaJobb” för att underlätta det administrativa arbetet i rekryteringsprocessen. ●

Kvalitetsrapport

Gryning Vård AB har sedan halvårsskiftet 2002 noga följt verksamheten ur ett kvalitetsperspektiv. Detta görs utifrån det kvalitetssystem som arbetades fram under bolagets första verksamhetsår och som sedan har kompletterats. Grynings kvalitetssystem innehåller en kundtillfredsställelsenkät, uppföljning av hur individerna uppfattar vården, klagomålsstatistik, samt en årlig verksamhetsgenomgång.

ENHETERNAS KVALITETSRAPPORTER

De senaste tre åren har samtliga enheter lämnat en egen kvalitetsrapport för året. Dessa rapporter ger en fördjupad och tydlig bild över hur enheterna har implementerat kvalitetsarbetet samt hur de har lyckats i de olika delarna under året.

Sammantaget visar årets kvalitetsrapporter att kvalitetsarbetet kontinuerligt stärkts och förbättras inom Gryning, både utifrån resultatet av kvalitetsarbetet och för att förbättra själva kvalitetsarbetet. Det finns välfungerande rutiner och uppföljningssystem som säkerställer att de olika kvalitetsmätningssystemen används i så stor utsträckning som möjligt. Detta har varit en lång och bitvis mödosam process som nu ger utdelning i form av bra svarsfrekvenser.

Liksom tidigare år får vi genom kvalitetsrapporterna fram en genomsnittssiffra där enheterna har räknat fram en egen svarsfrekvens på nöjdekundenkäterna. Denna siffra har rensats från de ärenden där enhetscheferna har bedömt att det av olika skäl inte skall skickas ut någon enkät. Det skäl som huvudsakligen anges är att placeringarna har varit mycket korta eller att socialsekreteraren inte finns kvar på sin tjänst.

Den satsning som genomfördes under 2008 för att öka svarsfrekvensen i ADAD och DOK har fortsatt under 2009, med relativt goda resultat. Mer återstår att göra men vi är på god väg att nå våra mål.

Samtliga enheter rapporterar att de har fungerande rutiner för att ta tillvara resultaten från kvalitetsarbetet och återkoppla dessa till personalen.

UTVECKLING AV KVALITETSARBETET 2008

Gryning utvecklade under 2007–2008 ett klientuppföljningssystem som kallas EVIDUR®. EVIDUR® är sedan våren 2009 ett skyddat varumärke som ägs av Gryning. Se vidare avsnittet om EVIDUR®, på sidan 32.

KUNDTILLFREDSSTÄLLELSEENKÄTEN

Kundtillfredsställelsenkäter har under 2009 skickats ut i samband med avslutningen av samtliga ärenden vid bolagets olika enheter. Under året har 1018 ärenden avslutats. Totalt har vi fått tillbaka 557 enkäter vilket ger en svarsfrekvens på knappt 54,7 procent. Detta innebär en viss försämring (3,2 %) jämfört med 2008. Trots försämringen bedömer vi detta som en förhållandevis bra svarsfrekvens. Som framgår ovan har vi även beräknat svarsfrekvensen utifrån enhetschefernas bedömning av när det går att skicka ut enkäter. Vi får då en svarsfrekvens på 77 procent.

Som framgår nedan är de socialsekreterare som besvarat enkäten mycket nöjda med de insatser de köpt från Gry-

2007			2008			2009		
Fråga 1. Är du nöjd med hur institutionen/enheten har utfört sitt uppdrag?								
Nöjd	Mycket nöjd	Totalt	Nöjd	Mycket nöjd	Totalt	Nöjd	Mycket nöjd	Totalt
18 %	74 %	92 %	21%	69%	90%	18%	73%	91%
Fråga 2. Är du nöjd med den kompetens du mött på institutionen/enheten?								
Nöjd	Mycket nöjd	Totalt	Nöjd	Mycket nöjd	Totalt	Nöjd	Mycket nöjd	Totalt
16 %	77 %	93 %	18%	74%	92%	16%	76%	92%
Fråga 3. Är du nöjd med institutionens/ enhetens service och bemötande?								
Nöjd	Mycket nöjd	Totalt	Nöjd	Mycket nöjd	Totalt	Nöjd	Mycket nöjd	Totalt
10 %	84 %	94 %	11%	83%	94%	11%	84%	95%
Fråga 4. Kan du tänka dig att använda institutionen/enheten igen?								
Ja	Nej	Tveksam	Ja	Nej	Tveksam	Ja	Nej	Tveksam
97 %	2 %	1 %	96%	3%	1%	97%	3%	0%

ning. Vi ser en marginell förbättring jämfört med 2008. Detta indikerar att vi håller en hög och jämn kvalitet i våra verksamheter över åren och att den marginella försämring vi såg 2008 inte var varaktig.

ADAD

ADAD (Adolescent Drug Abuse Diagnosis) är ett instrument för systematiserad bedömning och uppföljning som används inom SiS ungdomsvård och av ett växande antal enskilda behandlingshem och kommuner. ADAD består av en inskrivnings-, en utskrivnings- och en uppföljningsintervju.

Sedan mars 2003 har vi genomfört 722 inskrivningsintervjuer, 385 utskrivningsintervjuer och 97 uppföljningsintervjuer (inklusive bortfall). Vi har ökat vårt ADAD-material väsentligt under 2009. När det gäller in- och utskrivningsintervjuer kan materialet betecknas som gediget. När det gäller uppföljningsintervjuer behöver vi fortfarande öka vårt antal för att kunna dra säkra slutsatser av siffrorna.

ADAD har kommit att bli ett allt viktigare verktyg i behandlings- och utredningsarbetet på flera av enheterna. Detta ökar instrumentets värde och bidrar till att ADAD används i allt större utsträckning. Under 2009 har vi i likhet med tidigare år kunnat göra jämförelser med SIS statistik när det gäller inskrivningsdata i ADAD, vilket är mycket intressant, se tabell. I tabellen redogörs också för data ur Grynings utskrivnings- och uppföljningsintervjuer.

DOK

DOK (Dokumentationssystem inom ungdoms- och missbrukarvården) används av SiS missbrukarinstitutioner och många enskilda behandlingshem. DOK består av ett flertal formulär, både kortare och längre intervjuer. Gryning använder DOK på Lärjeholm och Strandgården. DOK ger enheterna värdefull information som används i utrednings- och behandlingsarbetet.

Under 2009 har vi gjort totalt 55 inskrivningsintervjuer, 49 utskrivningsintervjuer och 11 uppföljningsintervjuer.

RESULTAT FRÅN ADAD-INTERVJUER

Inskrivningsintervju exkl. bortfall

Kön	Gryning 2003–2009		SiS ADAD rapport 2008	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar
Antal	339	201	238	431
Född i Sverige	76%	85%	89%	79%
Fått behandling för psykiska problem i öppenvård	60%	48%	50%	26%
Fått behandling för psykiska problem i slutenvård	30%	15%	21%	10%
Bott i familjehem före placeringen	40%	33%	61%	35%
Trivts i lågstadiet (mycket eller ganska mycket)	67%	65%	53%	44%
Trivts i mellanstadiet (mycket eller ganska mycket)	66%	63%	46%	69%
Trivts i högstadiet (mycket eller ganska mycket)	50%	59%	48%	52%
Ofta sjuk	20%	9%	16%	3%
Bedömer sin fysiska hälsa som dålig	11%	8%	8%	4%
Onykter månaden före intervjun	53%	51%	47%	45%
Har en vän att tal förtroligt med	89%	82%	94%	91%
Trivs inte i sin familj	67%	86%	39%	15%
Någon gång varit utsatt för fysisk misshandel i familjen	62%	45%	53%	38%
Någon gång varit utsatt för psykisk misshandel i familjen	49%	45%	61%	25%
Någon gång varit utsatt för sexuella övergrepp	15%	2%	12%	1%

Utskrivningsintervju

Antal	216	115
Trivts bra eller mycket bra på enheten	71%	64%
Fått ganska mycket eller mycket hjälp med skolan	44%	40%
Personalen förstått hjälpbehovet, mycket eller ganska mycket	67%	60%
Fått den hjälp som önskats, mycket eller ganska mycket	60%	48%
Skulle du rekommendera enheten till en kompis i samma situation ja/kanske	55%	46%

Uppföljningsintervju

Antal	44	27
Deltar/har deltagit i öppenvårdsprogram	3 av 44	3 av 27
Varit på annan institution sedan utskrivningen	6 av 44	5 av 27
Förstod personalen vad du behövde hjälp med?	29 av 44	15 av 27
Varit full de senaste trettio dagarna	23 av 44	14 av 27
Avgångsbetyg från nian (fullständigt)	25 av 44	9 av 27
Går du i gymnasiet eller har gått klart	22 av 44	11 av 27
Bra att ha varit på enheten	33 av 44	19 av 27

Från intervjuerna på Lärjeholm kan vi se att opiater och GHB blivit allt mer använda som missbruksmedel hos våra klienter trots att konsumtionen av cannabis och amfetamin inte sjunkit. Under 2009 har även antalet klienter som använder bensodiazepiner ökat. Det har även varit en ökning av så kallade internetdroger.

EVIDUR®

EVIDUR® började användas på samtliga barn- och familjeenheter och två tonårsenheter i januari 2009. Implementeringen av instrumentet har fungerat väl och det har i stort sett mottagits väl av användarna. EVIDUR® är ett skattningsinstrument som är uppbyggt utifrån BBIC:s livsområden. EVIDUR® speglar helt och hållet klientens uppfattning och ger en tydlig indikation på om våra klienter upplever att de är delaktiga i sin behandling/utredning på Grynings olika enheter.

EVIDUR® bygger på en skattningsskala från -10 - +10, där 0-läget speglar hur klienten uppfattade sin situation utifrån de olika livsområdena vid ankomsten till enheten. EVIDUR®-skattning görs i samband med att klienten lämnar enheten, samt sex eller tolv månader efter utskrivningen beroende på hur lång tid vistelsen varat. EVIDUR® består av två formulär varav det ena riktar sig till barn, föräldrar och vuxna som varit föremål för insatsen, det andra formuläret riktar sig till föräldrar vars barn har varit föremål för insatsen, men där föräldrarna på något sätt har ingått i uppdraget.

Under 2009 har vi totalt genomfört 239 utskrivningsskattningar och 100215 finns det 53 utskrivningsskattningar inrapporterade avseende klienter som varit placerade inom Gryning under 2009. Det stora antalet skattningar gör att EVIDUR® redan efter ett år ger tydliga indikationer om klienternas uppfattningar framförallt när det gäller

utskrivningen. Men även uppföljningsdata börjar bli ganska omfattande. Under 2010 implementeras EVIDUR® i övriga Grynings verksamheter med några få undantag. EVIDUR® kommer under 2010 även att implementeras i VoB Syd:s¹ samtliga verksamheter, vilket kommer att ge en unik möjlighet till jämförelse mellan våra organisationer.

Grynings mål för både utskrivnings och uppföljningsskattningar i affärsplanen för 2010 är att vi inom samtliga livsområden skall ha en förbättring på 5 skalenheter i medeltal för hela bolaget. I nedanstående tabell visas resultaten för 2009 i form av medelvärden.

Av tabellen framgår att våra klienter i genomsnitt upplever tydliga förbättringar av sin livssituation både i samband med att de lämnar Grynings enhet och i samband med uppföljningen.

FÖRÄLDRAR		Grundläggande omsorg	Säkerhet	Känslomässig/ tillgänglighet	Stimulans	Vägledning och gränssättning	Stabilitet	Har du fått den hjälp du behövde?	Har du efteråt fått det stöd du behövde?
Medelvärde Utskrivning									
Antal svar: 103.		5,6	4,8	5,8	5,2	5,6	5,3	7,2	
Medelvärde Uppföljning									
Antal svar: 23.		5,1	5,2	6,4	5,7	6,1	6,3	5	4

BARN, UNGDOM, VUXNA		Fysisk hälsa	Psykisk hälsa	Utbildning sysselsättning	Känslomässig/ beteendemässig utveckling	Identitet	Familj	Andra sociala relationer	Socialt uppträdande	Förmåga att klara sig själv	Har du fått det stöd du behövde efteråt
Medelvärde Utskrivning											
Antal svar 136		5	5	5,6	5,2	5,1	5,3	5	4,7	4,8	
Medelvärde Uppföljning											
Antal svar 30		5,4	5,8	7,4	7,3	6,3	6,2	6	6,9	6,1	6

¹ VOB Syd är i likhet med Gryning ett kommunalägt AB med samma inriktning. VOB Syd har verksamhet i Skåne och Kronobergs län.

VERKSAMHETSGENOMGÅNGAR

Liksom tidigare år verksamhetsområdescheferna tillsammans med ledningen för respektive enhet genomfört en verksamhetsgenomgång. Verksamhetsgenomgången är en modell för intern verksamhetstillsyn som görs utifrån mer än 30 olika punkter, fördelade på fyra olika områden. Nytt för 2009 var att enheterna har redovisat sina rutiner när det gäller delaktighet och säkerhet för klienterna. Vidare har en ny rutin gällande rapportering av missförhållanden implementerats under året, kopplat till Lex Sarah som från och med 2011 kommer att gälla även vårt område.

Rutiner och arbetssätt i förhållande till uppdragsgivare och klient:

Inom detta område fungerar rutinerna i huvudsak bra. Några rutiner behöver förbättras och anpassas på en del områden. Stora satsningar har under året gjorts när det gäller marknadsföring, detta syns väl i verksamhetsgenomgångarna.

Rutiner gällande personalfrågor:

Inom detta område har bolaget genomgående välfungerande rutiner.

Övergripande policys och handlingsplaner:

Arbetet med att implementera Grynings övergripande policys och handlingsplaner pågår ständigt. Samtliga enheter rapporterar att detta fungerar på ett bra sätt.

Verksamhetsområdeschefernas sammanfattning och förslag på förbättringar:

Enheterna ges genomgående gott betyg, de anmärkningar som finns är ofta av marginell karaktär. De flesta enheter har områden där det behöver genomföras vissa justeringar. På en del enheter behöver också vissa rutiner gås igenom och dateras upp.

Klagomål och polisanmälningar

Fem klagomål på vården/behandlingen har inkommit till bolagsledningen från kommuner och anhöriga. Dessutom har polisanmälan skett i tio fall mot personal eller familje-

hem i Gryning av anhöriga, eller av socialtjänsten efter att anhöriga uppgivit misstankar mot personal i Gryning. Alla polisanmälningar mot personal eller familjehem har avskrivits i samband polisens förundersökning.

Därutöver har bolaget i tolv fall gjort polisanmälan mot klienter gällande våldshandlingar som i huvudsak riktats mot personal, men i något fall även mot andra inskrivna. Till detta kommer fyra anmälningar rörande stöld, tillgrepp eller materiell förstörelse. Vissa av dessa anmälningar har lett till rättslig påföljd.

Länsstyrelsens tillsyn

Inom ramen för Länsstyrelsens lagstadgade tillsyn av HVB-hem har tillsynsbesök genomförts vid 17 enheter. Tillsynen genomförs som regel av tjänsteman från den kommun där institutionen är belägen för att sedan rapporteras in till Länsstyrelsen. Tillsynsrapporterna ger genomgående en mycket positiv bild av det behandlingsinnehåll och den kvalitet som erbjuds vid Grynings enheter. Från och med 2010 överförs tillsynen till den nya tillsynsenheten vid Socialstyrelsen.

Under 2009 har två tillsynsärenden från Länsstyrelsen aktualiserats genom anmälningar från anhöriga eller annan part. Detta är en avsevärd minskning sedan 2008, då 8 tillsynsärenden aktualiserades. I båda dessa ärenden har Länsstyrelsen avslutat ärendet utan kritik mot Gryning.

Grynings målgrupper 2009

Åldersfördelning totalt inom Gryning 2008

0-6	7-12	13-16	17-21	22-30	31-
311	356	431	361	176	235

Åldersfördelning totalt inom Gryning 2009

0-6	7-12	13-16	17-21	22-30	31-
291	233	448	421	166	175

Under 2009 mottog vi totalt 1766 klienter (155 personer eller 8,7 procent färre än 2008) För första gången sedan Gryning startade har antalet klienter minskat jämfört med året innan (1921). Ytterligare 63 var jourplacerade på Lilla Torp.

Av de placerade var 758 pojkar/män och 1008 flickor/kvinnor, vilket innebär att andelen flickor/kvinnor har ökat med 3 procentandelar sedan 2008.

Knappt 50 procent var första eller andra generationens invandrare och de kom från mer än 60 länder. 50 procent var födda i Sverige av svenska föräldrar. 5 personer var adopterade. 135 personer (7,5 %) var asylsökande, vilket innebär en ökning med 2,5 procentandelar jämfört med 2008.

37 procent var ensamplacerade, 7 procent placerade tillsammans med syskon, 20 procent tillsammans med föräldrar/familj. 36 procent fick insatser i öppenvård eller i Grynings lägenheter

67 personer var placerade på missbrukarinstitution, 176 i familjehem, 591 inom barn- och familjeinstitutionerna och 416 på ungdomsinstitutionerna. 638 personer fick insatser i öppenvård eller lägenhet.

70 procent fick insatser enligt Socialtjänstlagen, 15,5 procent enligt LVU § 2, drygt 10 procent enligt LVU §3 och 6, övriga enligt LSS, kriminalvårdslagen eller annat.

36 procent hade före insatsen vistats hos en eller båda föräldrarna, 7 procent i familjehem, 15 procent kom från annan institution, 30 procent kom från familjens bostad eller eget boende och 12 procent kom från kriminalvården, BUP eller annat.

503 personer kom akut till enheten, 299 var aktuella för utredning, 535 för behandling, 62 för motivationsinsatser och 628 personer fick övriga insatser (oftast skydd och omvårdnad).

Totalt 1253 personer (1018 ärenden) skrevs ut under året. 85 procent av utskrivningarna var planerade, det vill säga skedde i enlighet med uppgjord behandlingsplan. 15 procent av utskrivningarna var oplanerade. Av totalt 265 utskrivningar inom ungdomsvården var 31 (12 %) oplanerade.

43 procent fick en insats som var 8 veckor eller kortare, 25 procent mellan 8 veckor och sex månader 14 procent mellan 6 månader och 1 år och 18 procent längre tid än ett

år. Efter att insatsen avslutats flyttade/återvände/kvarstannade 51 procent till föräldrar/familjens bostad eller egen lägenhet. 17 procent flyttade till familjehem, 14 procent till annan institution, 6 procent till öppenvård inom eller utanför Gryning och 12 procent till annat.

Jämförelse mellan 2008 och 2009

Som framgår av nedanstående tabell minskar de kortare insatserna något 2009, antalet placerade på barn- och familjenheterna minskar, placeringarna på ungdomsenheterna och i familjehem förändras marginellt. Utredningsplaceringarna minskar och öppenvårdens andel av verksamheten ökar något. De som har fått övriga insatser (skydd, omvårdnad) fortsätter att öka från 432 personer 2008, till 628 personer 2009. De oplanerade utskrivningarna ligger stilla totalt, men minskar till 12 procent inom ungdomsvården. ●

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kortare insats än sex månader	75%	73%	67%	78%	73%	68%
Ensamplacerade på institution	48%	44,5%	40 %	38%	38%	37%
Tillsammans med syskon på institution	16%	10%	8,5 %	6%	8%	7%
Familjeplacering på institution	30%	31,5%	25 %	19%	20%	20%
Pojkar/män	560	605	684	715	869	758
Flickor/kvinnor	609	712	831	948	1052	1008
Placerade barn/familj	633	672	677	613	728	591
Placerade ungdomsenheter	297	309	318	346	436	416
Placerade missbruk	74	84	87	77	70	67
Placerade familjehem	81	101	103	153	171	176
Akuta placeringar	428	458	422	451	506	503
Utredningsuppdrag	255	244	291	438	362	299
Behandlingsuppdrag	396	551	580	606	603	535
Motivationsuppdrag	66	64	45	30	74	62
Stöd skydd, annat				122	432	628
Planerade utskrivningar	85%	87%	86 %	85%	85%	85%
Öppenvård/annat	6%	14 %	25%	37%	27%	30%

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Gryning Vård AB får härmed avlämna årsredovisning för räkenskapsåret 2009-01-01 – 2009-12-31. Samtliga belopp är i TKR om annat ej anges.

Information om verksamheten

Gryning Vård AB ägs av Göteborgsregionens kommunalförbund, samt kommunalförbunden i Fyrbodol, Sjuhärad och Skaraborg. Bolaget har en bred och differentierad verksamhet för barn, familjer, ungdomar och vuxna. Bolaget är intäktsfinansierat och vårdtjänsterna köps företrädesvis av kommunernas socialtjänst. Gryning Vård AB bedriver 34 enheter runt om i Västra Götaland. Bolaget har sitt säte i Göteborg där de bolagsgemensamma funktionerna finns.

Måluppfyllelse

Enligt konsortialavtalet skall bolagets styrelse i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av verksamhetens syfte, inriktning och uppställda mål.

I bolagsordningen stadgas att

”Bolaget har till föremål för sin verksamhet att på samhällsnyttig grund utveckla och tillhandahåll vård-, behandlings-, utrednings- och rådgivningsresurser samt bedriva annan därmed förenlig verksamhet.”

De verksamheter som Gryning driver ligger inom ramen för detta ändamål. De verksamheter som startats på senare år och riktas till nya målgrupper, såsom LSS-boendet Kinnegatan, Mira asylboende och Skyddsboendet är framför

allt inriktat på boende men har tydliga behandlings- och rådgivningsinslag och samhällsnyttan är uppenbar.

I konsortialavtalet utvecklas verksamhet och ändamål med följande skrivningar:

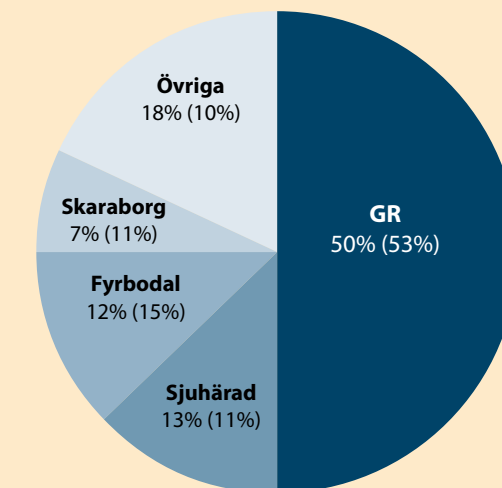
”Bolaget skall tillhandahålla ett brett, differentierat och kundanpassat vårdutbud. Utformningen av bolagets insatser skall vila på kunskap och beprövad erfarenhet, vilket skall bidra till en verksamhet av hög kvalitet och god konkurrenskraft. Bolagets tjänster skall i första hand erbjudas parternas medlemskommuner.”

I årsredovisningen framgår att bolagets bredd har ökat markant sedan starten, då Gryning endast tillhandahöll platser på institution och i familjehem. Genom tydligare profilering mot olika målgrupper har utbudet differentierats och anpassats till kundernas efterfrågan. I utvecklingen av insatserna har både evidensbaserade metoder, aktuell forskning och erfarenhetsbaserade kunskaper integrerats. Att konkurrenskraften är god visas av att omsättning och antal klienter ökar. Fördelningen av köpta vårddygn på respektive ägare framgår av vidstående diagram.

”Utvecklingen av Bolagets verksamhet skall ske i nära samverkan med Parterna och Bolaget”.

Både bolagsledning och enskilda verksamheter har utvecklat former för erfarenhetsutbyte med ägarkommunerna genom referensgrupper av olika slag, varav kan nämnas de sex lokala referensgrupperna i varje länsdel. Vidare finns särskilda referensgrupper rörande familjehemsvård, skyddsboende, ensamkommande flyktingbarn, MST-

Ägarkommunernas fördelning av köpta vårddygn år 2009 (2008)

teamen, CRA, utvärderingen av Götateamet m.m.

Sammantaget kan sägas att det är bolagsledningens och styrelsens samfälliga uppfattning att Gryning utvecklas i samklang med bolagets syfte, ägarnas direktiv och uppställda mål. Det finns en röd tråd mellan dessa styrdokument, bolagets affärsplan, strategiska beslut och enheternas utveckling.

Ekonomisk översikt

Nyckeltal	Januari–december	
	2009	2008
Tkr		
Nettoomsättning	366 590	354 778
Rörelseresultat	17 537	20 628
Rörelseresultat exklusive reavinst ¹		18 017
Resultat efter finansiella poster	17 423	21 253
Balansomslutning	130 280	116 611
Kassaflöde från den löpande verksamheten	12 843	10 572
Rörelsemarginal, %	4,8	5,8
Rörelsemarginal exklusive reavinst ¹ , %		5,1
Vinstprocent ² , %	4,8	6,0
Kapitalets omsättningshastighet	3,0	3,4
Soliditet ³ , %	55,8	51,4
Avkastning på eget kapital, % ⁴	17,6	29,3
Avkastning på Totalt kapital, % ⁵	14,3	21,0
Kassalikviditet, %	195	186

1. Rörelseresultat (resultat efter avskrivningar) exklusive reavinst från fastighet.
2. Vinstprocent (resultat efter finansiella poster) i procent av omsättningen.
3. Soliditet = justerat eget kapital i procent av balansomslutningen.
4. Avkastning på eget kapital = Resultat efter finansiella poster minskat med schablonmässig skatt i procent av genomsnittligt eget kapital.
5. Avkastning på totalt kapital = Resultat efter finansiella intäkter i procent av genomsnittligt totalt kapital.

Antal vårdenheter:

Antal enheter vid ingången av 2009:	34
Under året sammanslagna enheter:	-1
Antal enheter vid utgången av 2009:	33

Enheten Claesborg har under året bytt lokaler och ändrat sitt tillstånd från HVB till LSS-boende. Enheterna Boda Familjecentrum och Hässlehem, båda i Borås, har under året slagits samman till en enhet.

Egna fastigheter och hyreskontrakt

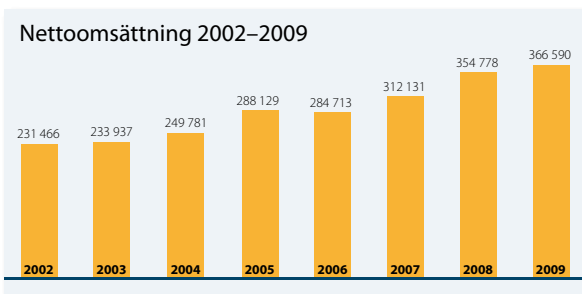
Bolaget tillträdde den 1 januari fastigheten Restad 3:3 i Vänersborg (vårdenhet: Sparregården). Antalet egenägda fastigheter uppgick till 11 vid årets utgång. Övriga vårdenheter drivs på inhyrda lägen.

Verksamhetsåret 2009. Resultatsammanfattning

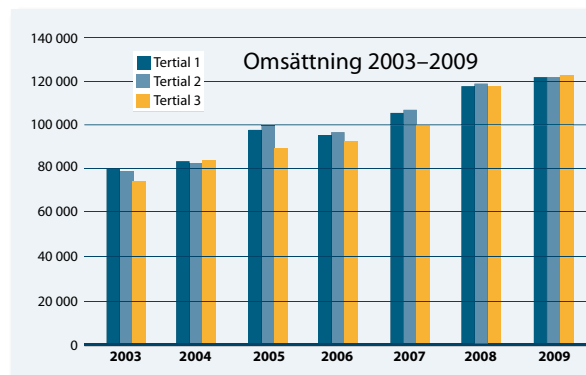
FÖRSÄLJNING

Under senare delen av 2008 påbörjades en allmän nedgång i världsekonomin vilken fortsatte under 2009. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) signalerade vid ett flertal tillfällen under 2009 att Kommunernas skatteintäkter för 2009–2011 skulle minska. Mot bakgrund av den allmänna lågkonjunkturen och kundernas minskade skatteintäkter förväntades en minskad efterfrågan på bolagets utbud, främst under andra halvan av 2009.

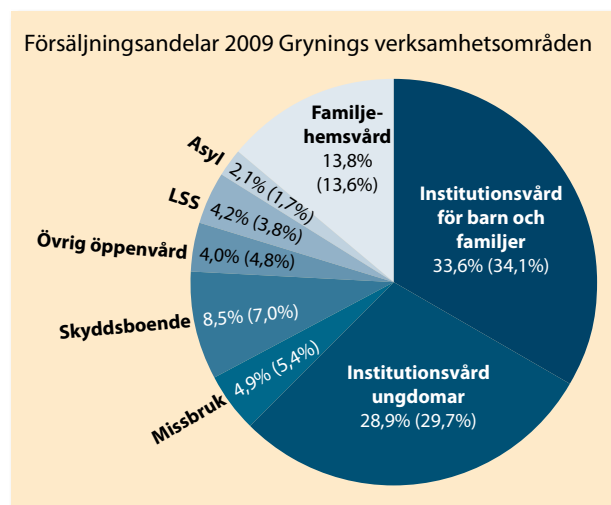
Under första halvåret redovisade Bolaget en försäljning i nivå med förväntningarna medan senare delen av sommaren och inledningen av hösten blev betydligt svagare. Efterfrågan tilltog under oktober och förbättrades därefter året ut, där december blev årets bästa månad. Omsättningen uppgick till 366 590 tkr en försäljningsökning från 2008 med 11 812 tkr eller 3,3 procent.

För andra året i rad redovisades en relativt jämn försäljning mellan tertialen, även om det inom varje tertial var omsättningssvängningar.

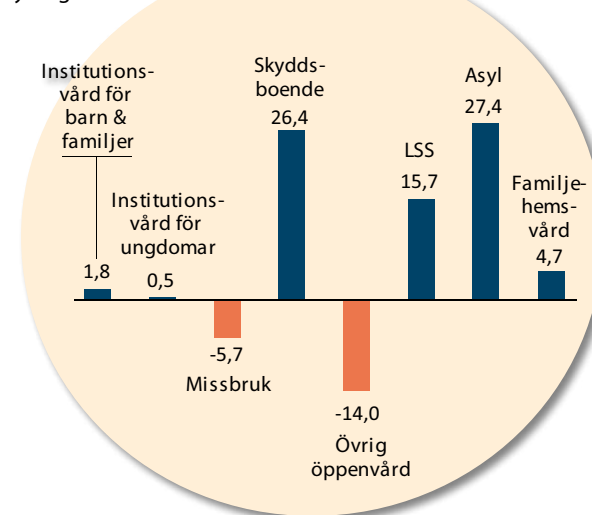

Försäljningsandelarna för bolagets olika verksamhetsområden 2009 i jämförelse med 2008.

Försäljningsutveckling av de olika verksamhetsområdena 2009 jämfört med 2008.

Försäljningsförändring i % 2008-2009 Grynings verksamhetsområden

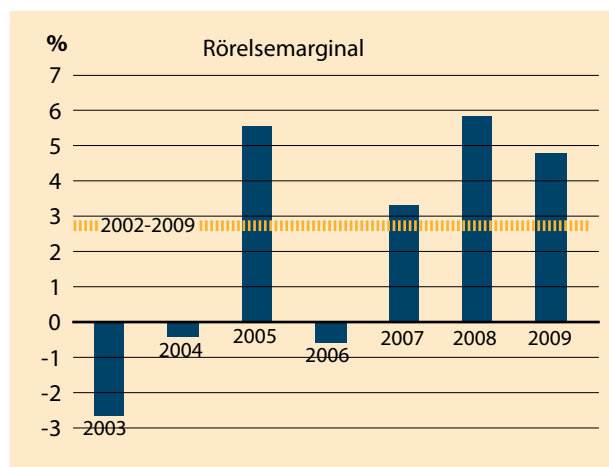
Av bolagets 33 enheter ökade 21 stycken sin omsättning under 2009. Främst var det enheterna inom familjehemsvård, LSS, Skyddsboende och asyl som bidrog till bolagets försäljningsökning. Enheterna inom Missbruk och övrig öppenvård minskade omsättningen jämfört med 2008.

Bolagets kostnader fördelas enligt följande:

RÖRELSERESULTAT

Rörelseresultatet minskade med totalt 3 091 till 17 537 tkr (20 628). Rensat för reavinst på fastighet 2008 minskade rörelseresultatet endast med 480 tkr. Rörelsemarginalen uppgick till 4,8 procent (5,1 exklusive reavinst på fastighet). Från 2002 till och med 2009 uppgick den ackumulerade rörelsemarginalen till 2,7 procent.

FINANSIELLA POSTER

Förräntningen av bolagets kassa gav endast 150 tkr i räntetäckning eller cirka 0,5 procent. Räntekostnaderna uppgick till 264 tkr. Bolagets långfristiga lån löper med fast ränta. Sammantaget utvecklades det finansiella nettot negativt och slutade -738 tkr lägre än 2008.

RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER

Resultat efter finansiella poster slutade på 17 423 tkr (21 253). Vinstmarginalen blev 4,8 procent (6,0 eller om engångsposter exkluderas 5,3).

Av enheterna redovisade 17 ett förbättrat resultat 2009 jämfört med 2008 medan 16 enheter redovisade ett lägre resultat. Av enheterna var det 24 som redovisade ett överskott medan 9 enheter redovisade ett underskott.

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL EFTER SKATT OCH PÅ TOTALT KAPITAL

Avkastningen på justerat genomsnittligt eget kapital efter skatt blev 17,6 procent (29,3). Bolagets måltal justeras över tiden i samband med den långsiktiga verksamhetsplaneringen. Måltalet är beroende av den allmänna inflationen, återinvesteringsbehoven och av bolagets planer för nystar-

ter och omstruktureringar. Avkastningen på totalt kapital blev 14,3 procent (21,0).

INVESTERINGAR

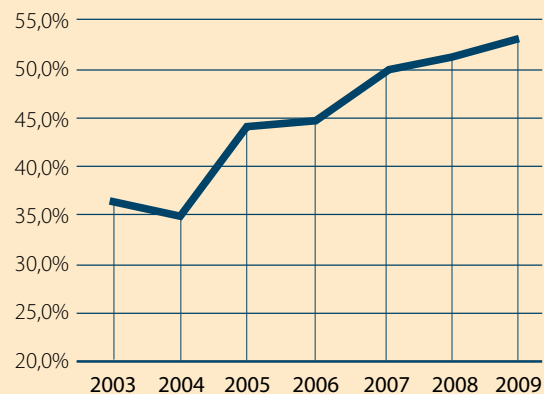
Bolaget följer Skatteverkets beloppsnivåer för vilka investeringar som ska planläggas respektive kostnadsföras som inventarier av mindre värde. De planlagda investeringarnas anskaffningsvärde per 2009 uppgick till totalt 5 035 tkr (9 497). Investeringarna bestod av fastighetsförvärv med 3 950 tkr, varav mark 570 tkr, samt värdehöjande reparationer på bolagets egna fastigheter med 231 tkr samt inventarier, bilar och IT med totalt 854 tkr.

FINANSIELL STÄLLNING

Bolagets finansiella ställning är stark. Bolagets balansslutning ökade med 13 669 tkr till 130 280 tkr. Det justerade egna kapitalet ökade med 12 783 tkr till 72 754 tkr (728 tkr per aktie). Skulderna inklusive uppskjuten skatt på obeskattade reserver ökade med 886 tkr. De räntebärande skulderna minskade med 4 200 tkr till 5 100 tkr. Soliditeten uppgick till 55,8 procent (51,4). Mot bakgrund av bolagets rörelserisknivå har måltalet för soliditet bestämts till 50-60 procent. Kassalikviditeten var 195 procent.

Rörelsekapitalet ökade med 7 130 tkr till 49 089 tkr, där tillgångarna ökade med 10 342 tkr och skulderna enbart ökade med 3 212.

Soliditet 2009

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödet från den löpande verksamheten

Kassaflödet från den löpande verksamheten under perioden uppgick till 12 843 tkr (10 572 tkr). Det positiva flödet förklaras främst av högre efterfrågan på bolagets vårdutbud och på relativt lägre kostnader i allmänhet.

Ovanstående positiva flöde har använts till investerings- och finansieringsverksamheten och till ökning av de likvida medlen enligt följande:

Kassaflödet från investeringsverksamheten

Kassaflödet från den löpande verksamheten har använts till förvärv av fastighet med 3 950 tkr och värdehöjande reparationer med 231 tkr och övriga anläggningstillgångar med 854 tkr, totalt 5 035 tkr. Inbetalningarna kom från erhållna räntor med 150 tkr. Totalt - 4 885 tkr.

Kassaflödet från finansieringsverksamheten

Av kassaflödet från den löpande verksamheten har 4 200 tkr använts till amortering av bolagets långfristiga lån samt 264 tkr till att betala bolagets räntekostnader, totalt -4 464 tkr.

Likvida medel

Resterande del av kassaflödet från den löpande verksamheten 3 494 tkr har ökat bolagets likvida medel. Bolagets likvida medel per 31 december 2009 uppgick till 36 335 tkr (32 841 tkr).

FINANSIELL RISKHANTERING

Gryning Vård AB prioriterar hög vårdkvalitet och arbetar därför medvetet med kvalificerad bemanning. Bolaget prioriterar också att utveckla befintliga och nya verksamheter och i övrigt att på olika sätt förbättra klient- och kundnyttan. Bolagets kostnader består till största delen av fasta kostnader, dvs kostnader som är oberoende av antalet inskrivna klienter. Affärsidén innebär att verksamheten präglas av en hög rörelserisk, med krav på hög volym, varför den finansiella strategin inom Gryning Vård AB är försiktig och fokuserar på att definiera och hantera de finansiella riskerna.

Bolaget har tidigare redovisat en relativt hög rörelserisk även om den har minskat i takt med breddning av verksamheten. Så länge som bolaget bedömer att rörelserisken är hög kommer bolaget medvetet att minimera den finansiella risken. Bolagets verksamhet skall därför tillsvidare så långt som möjligt finansieras med eget kapital.

Styrelsen ansvarar för att fastställa Gryning Vård AB:s finanspolicy som styr bolagets finansiella riskhantering. Inom Gryning hanteras de finansiella riskerna på bolagsnivå.

VIKTIGA HÄNDELSER EFTER UTGÅNGEN AV 2009

Bolaget har i början av februari löst ett långfristigt lån till kreditinstitut.

DET KOMMANDE ÅRET 2010

Bolaget antog inför 2009 att många kommuner som främst utgör bolagets kunder skulle få minskade skatteintäkter under perioden 2009 och ett antal år framåt och att detta skulle påverka kundernas förmåga att köpa tjänster av bolaget. Gryning ökade dock sin omsättning under 2009 trots det allmänna ekonomiska läget, vilket borde ha sin förklaring i att kommuninvånarnas lagstadgade rätt till insatser var prioriterat eller att kommunerna valde Gryning framför andra aktörer på marknaden.

Gryning bedömer att kundernas ekonomi kommer att vara försvagad under 2010 och ett par år framåt. Därför kommer bolaget att fortsätta ha hög beredskap och en tät uppföljning av beläggningen för att snabbt kunna möta en lägre efterfrågan med åtgärder. Liksom tidigare ligger fokus på förlustverksamheter samt fortsatt hög intensitet på marknadsföring och omvärldskontakter. Under 2010 planerar Gryning att etablera ett antal nya enheter, främst inom verksamhetsområdet asyl.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION (tkr)

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Balanserat resultat	25 865
Årets resultat	12 715
Summa:	38 580

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att det fria egna kapitalet 38 580 tkr överförs i ny räkning.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Resultatet av bolagets verksamhet samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår i övrigt av efterföljande resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter.

Resultaträkning (tkr)

	Not	2009-01-01 2009-12-31	2008-01-01 2008-12-31
Rörelsens intäkter	1		
Försäljning	2	366 590	354 778
Direkta klientkostnader		-16 181	-11 675
S:A Bruttovinst		350 409	343 103
Andra rörelseintäkter	3	5 028	10 685
Summa intäkter		355 437	353 788
Rörelsens kostnader			
Personalkostnader	4	-281 032	-274 348
Övriga externa kostnader	5,6	-55 213	-57 299
Avskrivningar av materiella anläggningstillg.	8,9	-1 655	-1 512
Summa rörelsens kostnader		-337 900	-333 159
Rörelseresultat		17 537	20 628
Ränteintäkter		150	991
Räntekostnader		-264	-366
Resultat efter finansiella poster		17 423	21 253
Bokslutsdispositioner	7	-92	-5 001
Skatt på årets resultat	15	-4 616	-4 520
Årets resultat		12 715	11 732

Balansräkning (tkr)

	Not	2009-12-31	2008-12-31
TILLGÅNGAR	1		
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	8	27 165	23 766
Inventarier	9	2 118	2 190
Summa anläggningstillgångar		29 283	25 956
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		59 536	52 653
Övriga kortfristiga fordringar		260	304
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10	4 866	4 858
Summa kortfristiga fordringar		64 662	57 815
Kassa och bank		36 335	32 841
Summa omsättningstillgångar		100 997	90 656
SUMMA TILLGÅNGAR		130 280	116 611

Balansräkning forts.

	Not	2009-12-31	2008-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (100 000 aktier à kvotvärde 100 kr)		10 000	10 000
Reservfond		16 166	16 166
Summa bundet eget kapital		26 166	26 166
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		25 865	14 133
Årets resultat		12 715	11 732
Fritt eget kapital		38 580	25 865
Summa eget kapital		64 746	52 031
Obeskattade reserver	11	10 866	10 774
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	12	2 760	5 110
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		8 356	8 708
Skatteskulder		1 811	893
Övriga skulder till kreditinstitut	13	2 350	4 200
Övriga kortfristiga skulder		4 251	4 378
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	35 139	30 516
Summa kortfristiga skulder		51 908	48 696
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		130 280	116 611
Ställda säkerheter: Fastighetsinteckningar		13 500	13 500
Ansvarsförbindelser	16	819	1 814

Kassaflödesanalys för år 2009 (tkr)

	2009	2008
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat före finansiella poster	17 537	20 628
Avskrivningar	1 655	1 512
Justeringar för övriga poster som ej ingår i kassaflödet*	52	-2 611
Betald inkomstskatt	-3 667	-2 241
Summa	15 577	17 288
Förändring av kundfordringar	-6 883	-10 242
Förändring av övriga rörelsefordringar	6	-1 245
Förändring av leverantörsskulder	-352	2 372
Förändring av övriga rörelseskulder	4 496	2 399
Kassaflöde från den löpande verksamheten	12 843	10 572
Investeringsverksamheten		
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		3 971
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-5 035	-9 497
Erhållna räntor	150	991
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-4 885	-4 535
Finansieringsverksamheten		
Återbetalning av lån	-4 200	-360
Upptagande av lån	0	4 000
Erlagda räntor	-264	-366
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-4 464	3 274
Årets kassaflöde	3 494	9 311
Likvida medel vid årets början	32 841	23 530
Likvida medel vid årets slut	36 335	32 841
*Övriga poster ej ingående i kassaflödet från den löpande verksamheten		
Reavinst avyttring maskiner och inventarier		2 611
Oavskrivet restvärde på utrangerade inventarier	52	-
	52	2 611

Noter och kommentarer

1. Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd.

Redovisningsprincipen är oförändrad jämfört med föregående år.

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod.

Linjär avskrivningsmetod används.

Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

	Antal år
Byggnader	33
Inventarier	5-10
Datorer	3
Fordon	5

Intäkter

Intäkter från försäljning av tjänster redovisas när överenskommelse med kund föreligger samt tjänsten har utförts.

Övriga rörelseintäkter

Övriga rörelseintäkter inkluderar huvudsakligen vinst vid försäljning av anläggningstillgångar.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år samt eventuella justeringar avseende tidigare års aktuella skatt.

Skatteskulder/fordringar värderas till vad enligt bolagets bedömning skall erläggas till eller erhållas från Skatteverket. Bedömningen görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas.

Bolaget har inga uppskjutna skatter.

Leasingavtal

Leasingavtal redovisas som operationell leasing, d v s leasingavgifterna kostnadsförs löpande.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

2. Nettoomsättning (tkr)

	2009	2008
Institutionsvård	193 593	195 830
Abonnemang institution	21 206	20 122
Abonnemang öppenvård	10 905	10 626
Lägenhetsboende	11 834	10 165
Eftervårdsavtal	10 063	13 103
Familjehemsvård	41 863	42 105
Jourfamiljehemsvård	17 197	14 374
Asylboende	7 658	6 013
Skyddat boende lägenheter	41 717	33 038
Skyddat boende familjehem	11 566	9 326
Övriga vårdintäkter	28	76
Provision på vårdintäkter	-1 140	
Totalt	366 590	354 778

Av totala försäljningsintäkter avser 0% (0%) försäljning till andra koncernföretag.

Av totala inköpskostnader avser 2% (2%) inköp från andra koncernföretag.

3. Övriga rörelseintäkter (tkr)

	2009	2008
Övriga rörelseintäkter	5 028	10 685

Övriga rörelseintäkter 2009 inkluderar vidarefakturerade utlägg på 2 388 tkr

4. Anställda och personalkostnader (tkr)

Anställda och personalkostnader	2009	2008
Medelantal anställda år 2009	474	491
Andel kvinnor	68%	67%
Löner och ersättningar har uppgått till styrelsen och verkställande direktören	1 123	1 048
Övriga anställda	198 534	190 954
Totala löner och ersättningar	199 657	192 002
Sociala avgifter enligt lag och avtal	68 662	70 680
Varav pensionskostnader	6 712	6 584
Totala löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader	268 296	262 682

VD:s anställningsvillkor

Anställningen gäller tillsvidare med en uppsägningstid om sex månader från VD:s sida och tolv månader från Bolagets sida. VD:s andel av pensionskostnader uppgår till 442 tkr. Bolagets VD äger fr.o.m. uppsägningstidens utgång rätt till avgångsvederlag motsvarande 12 månaders lön vid uppsägning från Bolagets sida.

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2009		2008	
	Antal på balansdagen	Varav män	Antal på balansdagen	Varav män
Styrelseledamöter	9	56%	9	56%
VD och andra ledande befattningshavare	7	40%	7	57%

Sjukfrånvaro

	2009-01-01 -2009-12-31	2008-01-01 -2008-12-31
Total sjukfrånvaro varav	5%	6%
- långtidssjukfrånvaro	48%	59%
- sjukfrånvaro för män	4%	5%
- sjukfrånvaror för kvinnor	6%	6%
- anställda -29 år	4%	3%
- anställda 30-49 år	5%	5%
- anställda 50 år-	6%	8%

5. Ersättning till revisorerna (tkr)

	2009	2008
Revisionsuppdrag, Öhrlings Pricewaterhouse Coopers	134	103
Totalt	134	103

6. Leasingkostnader (tkr)

	2009	2008
Bolagets leasingkostnader (exkl hyra för lokaler) uppgår under året till	4 226	4 536
Totalt	4 226	4 536

7. Bokslutsdispositioner (tkr)

	2009	2008
Förändring skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	-92	55
Upplösning/avsättning till periodiseringsfond		-5 056
Totalt	-92	-5 001

8. Byggnader och mark (tkr)

	2009-12-31	2008-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	26 399	19 699
Inköp	4 181	8 272
Försäljningar och utrangeringar		-1 572
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	30 580	26 399
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 634	-2 239
Försäljningar och utrangeringar		211
Avskrivningar	-782	-606
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 416	-2 634
Utgående restvärde enligt plan	27 165	23 766
Skattemässigt redovis. värde för fastigh. i Sverige	27 165	23 766
Taxeringsvärden för fastigheter i Sverige	-	-

9. Inventarier (tkr)

	2009-12-31	2008-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	23 138	21 913
Inköp	854	1 225
Försäljningar och utrangeringar	-162	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	23 830	23 138
Ingående ackumulerade avskrivningar	-20 947	-20 041
Försäljningar och utrangeringar	71	-
Avskrivningar	835	-906
Utgående ackumulerade avskrivningar	-21 711	-20 947
Utgående restvärde enligt plan	2 118	2 190

10. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (tkr)

	2009-12-31	2008-12-31
Förutbetalda kostnader	2 618	1 398
Förutbetald hyra	2 427	3 440
Upplupna intäkter		99
Totalt	5 045	4 937

11. Obeskattade reserver (tkr)

	2009-12-31	2008-12-31
Ackumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar över plan	365	383
Periodiseringsfond tax 2006	2 245	2 245
Periodiseringsfond tax 2008	2 756	2 756
Periodiseringsfond tax 2009	5 500	5 500
Totalt	10 866	10 884

12. Långfristiga skulder (tkr)

	2009-12-31	2008-12-31
Långfristiga skulder som förfaller till betalning inom fem år efter balansdagen:	1 920	1 920
Långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen:	840	3 190
Skulder till kreditinstitut	2 760	5 110

13. Kortfristiga skulder (tkr)

	2009-12-31	2008-12-31
Kortfristiga skulder som förfaller till betalning inom ett år efter balansdagen:	2 350	4 200

14. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (tkr)

	2009-12-31	2008-12-31
Upplupna löner	3 740	3 999
Upplupna semesterlöner	4 995	5 419
Upplupna sociala avgifter	7 285	7 747
Upplupna pensionspålägg	6 712	6 584
Övriga upplupna kostnader	5 421	3 431
Förutbetalda intäkter	6 986	3 336
Totalt	35 139	30 516

15. Skatt på årets resultat

	2009-12-31	2008-12-31
Årets skattekostnad	4 646	4 621
Skatt hänförligt till tidigare taxeringsår	-30	-101
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfonder	(80)	(46)

16. Ansvarsförbindelser

Avser tilläggshyreskontrakt pga av ombyggnation på Birkahemmet, Hagen, och Lärjeholm.

Göteborg 2010-05-04

Åke Jacobsson
Ordförande

Marianne Forslund
Verkställande direktör

Elisabeth Hajtowitz

Henry Einestedt

Ewa Roslund

Bengt Gabriell

Per-Olof Hermansson

Per Johansson

Agneta Kores

Pia Jonsson Axelsson

Min revisionsberättelse har angivits 2010-05-05

Michael Lindengren
Auktoriserad revisor

Vår granskningsrapport har angivits 2010-05-05

Margreth Jonsson
Lekmannarevisor

Ingwer Kliche
Lekmannarevisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i

Gryning Vård AB

Org nr 556605-8201

Jag har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Gryning Vård AB för år 2009. Bolagets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 35-45. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra mig om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen, disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Göteborg den 5 maj 2010

Michael Lindengren
Auktoriserad revisor

GRANSKNINGSRAPPORT FÖR ÅR 2009

Till årsstämman i Gryning Vård AB, org.nr 556605-8201

Vi har granskat verksamheten i Gryning Vård AB för år 2009. Granskningen har utförts i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen och god revisionssed. Det innebär att vi planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig. Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor.

Vi bedömer att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Någon grund för anmärkning mot styrelsens och verkställande direktörens förvaltning föreligger därmed inte.

Göteborg 2010-05-05

Margreth Jonsson
lekmannarevisor

Ingwer Kliche
lekmannarevisor

Vård dagarnas fördelning per kommun/institution 2009	Göteborg	Skyddat boende	Borås	Mölndal	Kungälv	Uddevalla	Lilla Edet	Partille	Alingsås	Lidköping	Lindesberg	Trollhättan	Ale	Stenungsund	Härreda	Kungsbacka	Öckerö	Mariestad	Bollebygd
Birkahemmet	1 871			148	207	207		116	126			289				1 009	608		
Bryggan *)	24			3									9						
Trollbacken	2 517			331	40								399		110	285			
Solsidan	15									361	2 373							233	
Kristinedal	1 124		103								173								
Boda FC	1 793		4 255	13		80		224	44			600			49	62			652
FC Göteborg	3 415		200	172			12	336	124			16	300	405	17		356		
FC Fyrbodalen	139		1 231		278	443	229					188	335		307				
Lilla Torp *)	1 150		2	146	25	187	72	127	15	50		9	12	143	60	46			
Hagen	1 481			109	196				241					266	260	40			
Bergiusgården	775					250	247								115				
Lillgården	829									31	59			131	65				284
Vilgot	425		120	36		21	21			11	17	251	100	47	71	42		174	
Eriksdal	764				9							108	77					287	
Tallbacken	266								15	465					304				
Claesborg	365		195								267								
Delsjötorp	516							56				95				88	169		
Sparregården	1 213		252			589		46		365		3			3		312		
Snäppan	365		193			210				35									
Ramnås	519		272	244				31	72			31			1				
Strandgården	586		136		94	60	90			49		134							
Lärjeholm *)				29															
Familjehem G	4 190		372	1 955	1 709		365	956					855	686	676	365	365		
Familjehem V	2 143			1 182	2 245	2 376	1 297	424	371	10		380	172	365			32		479
Familjehem S	691			812	365			958	181	1 793	99	74						1 094	365
Skyddat boende		20 549																	
Resursteamet	1 057				31		482												
Kinnegatan	303						365		427			245							
Mira			202	201			498	406	1 693					94					
SUMMA	28 536	20 549	7 533	5 381	5 199	4 423	3 840	3 680	3 309	3 170	2 988	2 423	2 259	2 137	2 038	1 937	1 842	1 788	1 780
	20,9%	15,0%	5,5%	3,9%	3,8%	3,2%	2,8%	2,7%	2,4%	2,3%	2,2%	1,8%	1,7%	1,6%	1,5%	1,4%	1,3%	1,3%	1,3%
*) Placeringar finansierade genom abonnemang på Bryggan, Lilla Torp (4 platser) och Lärjeholm ingår ej i redovisningen.																			

Vård dagarnas fördelning per kommun/institution 2009	Tibro	Svenljunga	Strömstad	Mark	Mellerud	Sotenäs	Skara	Bengtstors	Varberg	Tranemo	Färgelanda	Herrljunga	Uppsala	Vimmerby	Töreboda	Vänersborg	Frivåden	Tjörn
Birkahemmet						390						74					144	72
Bryggan *)																		
Trollbacken																		
Solsidan	114						116							770			19	
Kristinedal	710															64		
Boda FC		206		395				297		530		155	196		158			
FC Göteborg				130					356		666							
FC Fyrbodal			365		466			12										
Lilla Torp *)	9			11				21	11			47				10		
Hagen		106		261														
Bergiusgården																	31	
Lillgården																		
Vilgot		129					32	31	4				228			4		
Eriksdal		157					78						165					
Tallbacken			345				437			83								
Claesborg									335									
Delsjötorp		42										419						
Sparregården																		128
Snäppan								365										
Ramnås		75		336												204		74
Strandgården				92			81											
Lärjeholm *)										61							461	
Familjehem G			365			31			365				334					365
Familjehem V		691	252		730	704		365		365	318					396		
Familjehem S	651						365								608			
Skyddat boende																		
Resursteam										21								
Kinnegatan																		
Mira												247						
SUMMA	1 484	1 406	1 327	1 225	1 196	1 125	1 109	1 091	1 071	1 060	984	942	923	770	766	678	655	639
	1,1%	1,0%	1,0%	0,9%	0,9%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,7%	0,7%	0,7%	0,6%	0,6%	0,5%	0,5%	0,5%

*) Placeringar finansierade genom abonnemang på Bryggan, Lilla Torp (4 platser) och Lärjeholm ingår ej i redovisningen.

Vård dagarnas fördelning per kommun/institution 2009	Nyköping	Lysekil	Eskestuna	Arvika	Kalmar	Falkenberg	Örebro	Orust	Götene	Tanum	Torsby	Halmstad	Nynäshamn	Huddinge	Lund	Vårgårda	Falköping	Sunne	Nässjö
Birkahemmet		122			243														
Bryggan *)																			
Trollbacken											192	124							
Solsidan									2								98		
Kristinedal			212				44												
Boda FC			9			398					200		2						
FC Göteborg				139															
FC Fyrbodal																			
Lilla Torp *)		28			73		15			30									33
Hagen						14													
Bergiusgården																	195	93	
Lillgården			367																
Vilgot			14	2		6	96					21					58		69
Eriksdal																			
Tallbacken	31														365				
Claesborg					272							162							
Delsjötorp	216																		
Sparregården								425											
Snäppan							291												
Ramnås																			235
Strandgården		88				156						66							
Lärjeholm *)																			
Familjehem G		365																	
Familjehem V				365						365			365	365					
Familjehem S				92				226											
Skyddat boende																			
Resursteamet	88																		
Kinnegatan									181							365			
Mira	278																		186
SUMMA	613	603	602	598	588	574	446	425	409	395	392	373	367	365	365	365	351	312	304
	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,2%	0,2%

*) Placeringar finansierade genom abonnemang på Bryggan, Lilla Torp (4 platser) och Lärjeholm ingår ej i redovisningen.

Vård dagarnas fördelning per kommun/institution 2009	Askersund	Lerum	Essunga	Söderhamn	Umeå	Karlskrona	Luleå	Vara	Munkedal	Kils	Skövde	Dals-Ed	Karlstad	Årjäng	Växjö	Filipstad	Falun	Gotland	Flen
Birkahemmet						147													
Bryggan *)																			
Trollbacken																			
Solsidan								86			16								
Kristinedal														169					
Boda FC				264					139										
FC Göteborg											6								
FC Fyrbodal										189									
Lilla Torp *)		2			20							78	24						
Hagen													22						
Bergiusgården					224							33							22
Lillgården																			
Vilgot											57	65							108
Eriksdal																			
Tallbacken								35											
Claesborg		127																	
Delsjötorp																			
Sparregården											77								
Snäppan																			
Ramnås																137			
Strandgården	293	151						57			26				158				133
Lärjeholm *)																			
Familjehem G						71													
Familjehem V							212		51				124					133	
Familjehem S																			
Skyddat boende																			
Resursteam			273					18											
Kinnegatan																			
Mira																			
SUMMA	293	280	273	264	244	218	212	196	190	189	182	176	170	169	158	137	133	133	130
	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%

*) Placeringar finansierade genom abonnemang på Bryggan, Lilla Torp (4 platser) och Lärjeholm ingår ej i redovisningen.

Vårddagarnas fördelning per kommun/institution 2009	Askersund	Hammerö	Tidaholm	Åmål	Kumla	Landskrona	Ulricehamn	Eksjö	Kriminal- vården	Malmö	Säffle	Helsingborg	Kristinehamn	Skaraborgs sjuk.	Region Väst	Storfors	Gislaved	Hultsfred	Hallsta- hammar	
Birkahemmet																				
Bryggan *)																				
Trollbacken																				
Solsidan																				
Kristinedal																				
Boda FC											62									
FC Göteborg																				
FC Fyrbodal		56														30				
Lilla Torp *)			22	22									4						6	
Hagen																				
Bergiusgården													38							
Lillgården																				
Vilgot		59	65							65										
Eriksdal																				16
Tallbacken						14														
Claesborg																				
Delsjötorp																				
Sparregården				45																
Snäppan																				
Ramnås						74	17					59							14	
Strandgården				33	92		60	76						41	40		22			
Lärjeholm *)									74											
Familjehem G																				
Familjehem V																				
Familjehem S	116																			
Skyddat boende																				
Resursteamet			18																	
Kinnegatan																				
Mira																				
SUMMA	116	115	105	100	92	88	77	76	74	65	62	59	42	41	40	30	22	20	16	
	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

*) Placeringar finansierade genom abonnemang på Bryggan, Lilla Torp (4 platser) och Lärjeholm ingår ej i redovisningen.

Vård dagarnas fördelning per kommun/institution 2009	Hyfte	Skellefteå	Grästorps	Tierp	SUMMA	
Birkahemmet					5 773	Birkahemmet
Bryggan *)					36	Bryggan *)
Trollbacken					3 998	Trollbacken
Solsidan					4 203	Solsidan
Kristinedal					2 599	Kristinedal
Boda FC					10 783	Boda FC
FC Göteborg					6 650	FC Göteborg
FC Fyrbodalen					4 268	FC Fyrbodalen
Lilla Torp *)	8	8			2 526	Lilla Torp *)
Hagen					3 158	Hagen
Bergiusgården					2 023	Bergiusgården
Lillgården					1 766	Lillgården
Vilgot			3	2	2 454	Vilgot
Eriksdal					1 661	Eriksdal
Tallbacken					2 360	Tallbacken
Claesborg					1 723	Claesborg
Delsjötorp					1 601	Delsjötorp
Sparregården					3 458	Sparregården
Snäppan					1 459	Snäppan
Ramnås					2 395	Ramnås
Strandgården					2 814	Strandgården
Lärjeholm *)					625	Lärjeholm *)
Familjehem G					14 390	Familjehem G
Familjehem V					17 277	Familjehem V
Familjehem S					8 490	Familjehem S
Skyddat boende					20 549	Skyddat boende
Resursteam					1 988	Resursteam
Kinnegatan					1 886	Kinnegatan
Mira					3 805	Mira
SUMMA	8	8	3	2	136 718	SUMMA
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%	
*) Placeringar finansierade genom abonnemang på Bryggan, Lilla Torp (4 platser) och Lärjeholm ingår ej i redovisningen.						

Adresser

PLACERINGS- FUNKTIONEN

Tel: 031-703 73 48

BARN- OCH FAMILJE- BEHANDLINGSENHETER

BIRKAHEMMET

Birkagatan 3
416 56 Göteborg
Tel: 031-25 64 10

BODA FAMILJECENTRUM

Solvarvsgatan 79
507 40 Borås
Tel: 033-41 28 42

BRYGGAN

Tuppfiätsgatan 18
421 36 Västra Frölunda
Tel: 031-47 21 02

GRYNINGS FAMILJE- CENTRUM I FYRBODAL

Sparregatan 7
462 35 Vänersborg
Tel: 0521-71 13 46

GRYNINGS FAMILJE- CENTRUM GÖTEBORG

Kometgatan 17
415 20 Göteborg
Tel: 031-26 10 13

KRISTINEDAL

662 95 Fengerfors
Tel: 0532-230 35

SOLSIDAN

Sturegatan 11
532 32 Skara
Tel: 0511-208 00

TROLLBACKEN

Olserödsgatan 67
442 42 Kungälv
Tel: 0303-187 00

UNGDOMSENHETER

BERGIUSGÅRDEN

Box 29
459 31 Ljungskile
Tel: 0522-216 28

DELSJÖTORP

Töpelsgatan 12-14
416 55 Göteborg
Tel: 031-84 42 82

ERIKSDALS FLICKHEM

Eneborgsvägen 2
541 78 Vårsås
Tel: 0500-42 03 90

HAGEN

Box 82
429 22 Kullavik
Tel: 031-93 19 95

LILLA TORP

Iskällareleden 6
416 55 Göteborg
Tel: 031-707 31 75

LILLGÅRDEN

Lilla Danska vägen 11
412 74 Göteborg
Tel: 031-40 89 72

RAMNÅS

Sveagatan 21
504 39 Borås
Tel: 033-12 79 60

SNÄPPAN

Forstenagatan 49
461 43 Trollhättan
Tel: 0520-197 35

SPARREGÅRDEN

Slussvägen 1
462 54 Vänersborg
Tel: 0521-127 64

TALLBACKEN

Box 221
541 25 Skövde
Tel: 0500-48 19 15

VILGOT

Vinköl, Blombacka,
532 94 Skara
Tel: 0511-37 55 43

MISSBRUKARVÅRD

LÄRJEHOLM

Lärjeholmsvägen 12
415 25 Göteborg
Tel: 031-48 04 60

STRANDGÅRDEN, LJUNGSKILE

Arödsvägen 1
459 30 Ljungskile
Tel: 0522-290 96/97

BOENDE ENLIGT LSS

CLAESBORG

Box 17
541 21 Skövde
Tel: 0500-48 78 50

KINNEGATAN

Kinnegatan 27
531 32 Lidköping
Tel: 0510-204 88

FAMILJEHEMS- VERKSAMHETEN

FAMILJEHEM GÖTEBORG

Box 5154
402 26 Göteborg
Tel: 031-703 73 47

FAMILJEHEM VÄNERSBORG

Box 306
462 23 Vänersborg
Tel: 0521-57 57 90

FAMILJEHEM SKARABORG

Villagatan 7
541 50 Skövde
Tel: 0500-38 18 46

ÖVRIGA VERKSAMHETER

MST HISINGEN/VÄSTER

Knipplagatan 4A
414 74 Göteborg
Tel: 031-83 17 28

MST VID VÄNERN

Kungsladugårdsvägen 4
462 54 Vänersborg
Tel: 0521-169 40

GÖTATEAMET

Östra sjukhuset IK-Huset
Unga vuxna avd 306
416 85 Göteborg
Tel: 031-19 83 80

GRYNINGS FAMILJETEAM I SKARABORG

Fabriksgatan 4
531 30 Lidköping
Tel: 0510-232 12

RESURSTEAMET I GÖTEBORG

Lillatorpsgratan 15
416 55 Göteborg
Tel: 031-83 26 60

RESURSTEAMET I ALINGSÅS

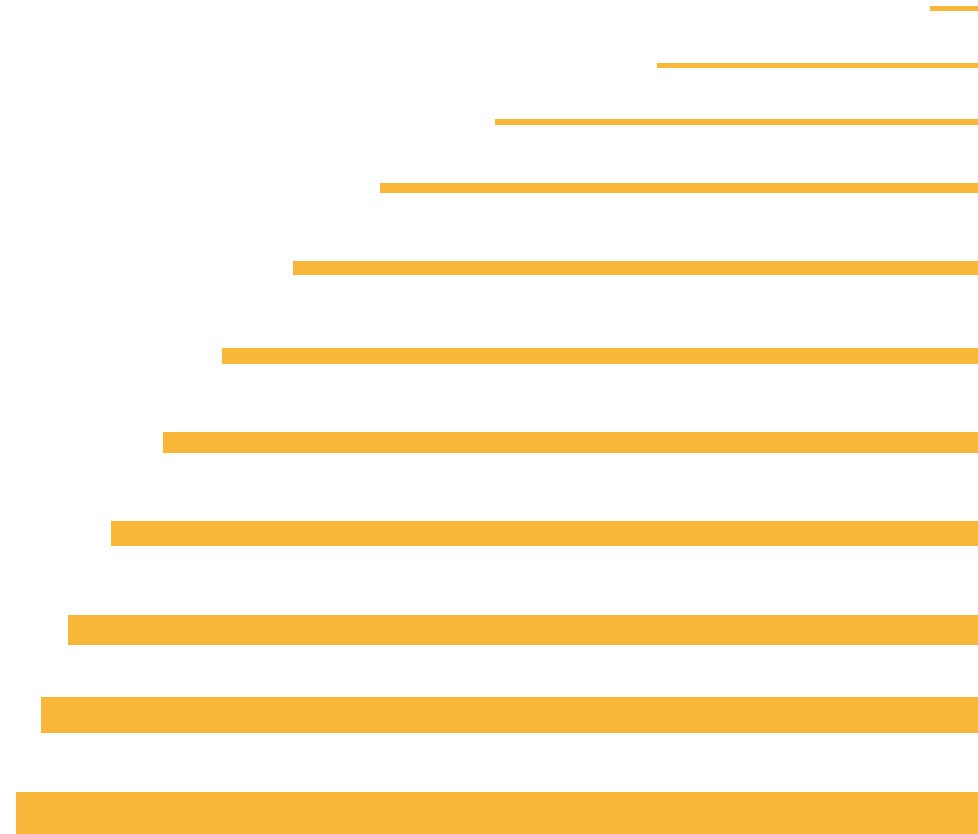
Göteborgsvägen 9
441 43 Alingsås
Tel: 0322-197 20

MIRA ASYLBOENDE

Sunnerövägen 3
441 35 Alingsås
Tel: 0322-63 47 10

SKYDDSBOKENDET

Tel: 070-201 98 61,
070-244 33 33

Box 5154, Gårdavägen 2, 402 26 Göteborg,

Tel: 031-703 39 50 • Fax: 031-703 73 49